

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Рахункової палати
від 15 травня 2018 року № 12-4

ЗВІТ

про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей

Київ 2018

Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням (ст. 98 Конституції України).

Організацію, повноваження та порядок діяльності Рахункової палати визначає Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII “Про Рахункову палату”.

Цей Закон визначає, що повноваження, покладені на Рахункову палату Конституцією України, здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення фінансового аудиту, аудиту ефективності, експертизи, аналізу та інших контрольних заходів.

Рахункова палата застосовує у своїй діяльності основні принципи діяльності Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), Європейської організації вищих органів фінансового контролю (EUROSAI) та Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю (ISSAI) в частині, що не суперечить Конституції та законам України.

ЗМІСТ

Список скорочень.....	4
1. ПЕРЕДУМОВИ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ	6
1.1. Підстава для аудиту	6
1.2. Цілі аудиту.....	7
1.3. Обсяг аудиту	8
1.4. Методика та методи аудиту	8
2. УЗАГАЛЬНЮЮЧІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ АУДИТУ	10
3. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ	24
3.1. Оцінка стану законодавчого забезпечення окремих питань у сфері захисту від шкідливої дії вод та розвитку водного господарства	24
3.2. Оцінка стану планування та використання бюджетних коштів на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства	27
3.2.1. Оцінка стану планування та використання бюджетних коштів за КПКВК 2407050 „Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами”	30
3.2.2. Оцінка стану планування та використання бюджетних коштів за КПКВК 2407070 „Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, у тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області”	42
3.2.3. Оцінка стану планування та використання бюджетних коштів за КПКВК 2407120 „Розвиток та поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених систем”	46
4. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА РОЗВИТОК ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЗАХИСТ ВІД ШКІДЛИВОЇ ДІЇ ВОД	48
Додаток.....	55

Список скорочень

Мінприроди	Міністерство екології та природних ресурсів України
Мінфін	Міністерство фінансів України
Держводагентство	Державне агентство водних ресурсів України
Одеське облводресурів	Одеське обласне управління водних ресурсів
Херсонське облводресурів	Херсонське обласне управління водних ресурсів
Дунайське БУВР	Дунайське басейнове управління водних ресурсів
Південно-Бузьке БУВР	Південно-Бузьке басейнове управління водних ресурсів
Дністровське МУВГ	Дністровське міжрайонне управління водного господарства
Миколаївське МУВГ	Миколаївське міжрайонне управління водного господарства
Каховське МУВГ	Каховське міжрайонне управління водного господарства
Одеська ОДБВО	Державне підприємство „Одеська об’єднана дирекція будівництва водогосподарських об’єктів”
ТД	тендерна документація
ДКТ	документація конкурсних торгів
Закон № 1389	Закон України від 14.01.2000 № 1389 „Про меліорацію земель”
Закон № 1197	Закон України „Про здійснення державних закупівель” від 10.04.2014 № 1197
Закон № 922	Закон України „Про публічні закупівлі” від 25.12.2015 № 922
Загальнодержавна програма; Закон № 4836	Загальнодержавна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року, затверджена Законом України від 24.05.2012 № 4836
Порядок № 106	Порядок розроблення та виконання державних цільових програм, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106
Порядок № 137	Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 137
Порядок № 205	Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку та поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених систем, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 205

Порядок № 361	Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реконструкції гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 № 361
Порядок № 228	Порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228
ДСанПіН 2.2.4-171-10	Державні санітарні норми та правила „Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною”, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я від 12.05.2010 та зареєстровані в Мін'юсті 01.07.2010 № 452/17747
КПКВК 2407050	Бюджетна програма „Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами”
КПКВК 2407070	Бюджетна програма „Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, у тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області”
КПКВК 2407120	Бюджетна програма „Розвиток та поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених систем”
КПКВК 2407800	Бюджетна програма „Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ”
КЕКВ	Код економічної класифікації видатків

1. ПЕРЕДУМОВИ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ

1.1. Підстава для аудиту

Забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, розбудова та утримання у функціональному стані системи протипаводкового захисту та розвиток меліорації земель є одними із пріоритетних факторів, які впливають на соціально-економічний та екологічний стан адміністративно-територіальних одиниць країни.

Центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, в галузі управління і контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів є Державне агентство водних ресурсів України відповідно до Положення про Державне агентство водних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 393 (із змінами від 31.05.2017 № 372 та від 13.12.2017 № 1091, далі – Положення № 393). Центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у цій сфері, та головним розпорядником коштів державного бюджету є Міністерство екології та природних ресурсів України¹.

Реалізацію визначених повноважень на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей Держводагентство здійснює через відповідні водогосподарські організації, які перебувають у його віданні.

Протягом 2015–2017 років водогосподарськими організаціям Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, які перебувають у віданні Держводагентства, на заходи із захисту від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства використано 3 560,3 млн грн коштів державного бюджету.

При цьому Кабінетом Міністрів України розпорядженнями від 03.07.2013 № 688-р, від 11.07.2013 № 504-р та від 16.09.2013 № 734-р з резервного фонду державного бюджету Одеській обласній державній адміністрації на виконання заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій на її території було виділено 55,6 млн грн, з яких використано лише половину (26,2 млн гривень).

Результати попередніх заходів державного зовнішнього фінансового контролю, а саме, аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на протипаводкові заходи у басейні річки Дунаю та ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації, що склалася на території Ренійського району Одеської області (постанова Колегії Рахункової палати від 13.03.2013 № 4-4), та аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на експлуатацію державних меліоративних систем в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях (постанова Колегії Рахункової палати від 25.11.2014 № 23-6), **засвідчили необхідність**

¹ Відповідно до Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.01.2015 № 32.

розв'язання питань питного водозабезпечення сільських населених пунктів, захисту від шкідливої дії вод та розвитку меліорації земель на території південного регіону країни.

Про результати цих попередніх аудитів Рахункова палата інформувала Верховну Раду України, Раду національної безпеки і оборони України, Кабінет Міністрів України та Генеральну прокуратуру України. Звіт із висновками і пропозиціями засідання Рахункової палати для реагування направлено Державному агентству водних ресурсів України.

Разом з тим цей захід державного зовнішнього фінансового контролю засвідчує, що порушені питання залишаються невирішеними і надалі.

Близько тисячі сільських населених пунктів Одеської, Миколаївської та Херсонської областей (40 відс. їх загальної кількості) з населенням майже півмільйона осіб так і не мають централізованого водопостачання. У 70 відс. таких населених пунктів сільські жителі користуються привізною водою. При цьому якісні показники питної підземної води, якою в переважній більшості користується сільське населення південних регіонів країни, не відповідають вимогам за показниками якості ДСанПіН 2.2.2-171-10.

Зберігаються ризики затоплення на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей 418 населених пунктів (з населенням близько 500 тис. чоловік) та 200 тис. га сільськогосподарських угідь.

Система протипаводкового захисту на українській ділянці р. Дунай не гарантує захисту від затоплення 46 населених пунктів, 160 тис. га сільгоспугідь і 120 народногосподарських об'єктів.

На території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей вже понад 10 років не використовуються меліоративні системи на майже 500,0 тис. га сільськогосподарських земель та понад 200 насосних станцій.

Проведений аудит також засвідчив, що об'єктами аудиту, через неналежний стан внутрішнього контролю, були допущені окремі випадки планування та використання бюджетних коштів з недотриманням вимог бюджетного законодавства. Крім того, аудитом встановлено, що через неефективні управлінські рішення учасників бюджетного процесу заплановані заходи не були реалізовані, що мало негативні соціально-економічні наслідки.

1.2. Цілі аудиту

Цілями аудиту визначалося сприяти:

- виконанню рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами попередніх контрольних заходів;
- ефективному та законному використанню бюджетних коштів, виділених на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей;
- своєчасному та повному прийняттю управлінських рішень учасниками бюджетного процесу;
- посиленню внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів.

1.3. Обсяг аудиту

Предметом аудиту є:

- кошти державного бюджету за бюджетними програмами:
КПКВК 2407050 „Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами”, КПКВК 2407070 „Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, у тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області” (2015–2017 роки);
КПКВК 2407120 „Розвиток та поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених систем” (2017 рік);
КПКВК 2407800 „Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ” (2016–2017 роки);
- нормативно-правові акти, розпорядчі та інші документи, пов’язані з діяльністю учасників бюджетного процесу в цій сфері та які обґрунтовують правомірність, доцільність виділення і використання цих коштів;
- фінансова, бюджетна, статистична та інша звітність, а також аналітичні матеріали, що стосуються предмета аудиту.

Обсяг бюджетних коштів, що становить предмет аудиту – 3 560,3 млн гривень.

Об’єктами аудиту обрано:

- Одеське та Херсонське обласні управління водних ресурсів (далі – облводресурси);
- Дунайське та Південно-Бузьке басейнові управління водних ресурсів;
- Державне підприємство „Одеська об’єднана дирекція будівництва водогосподарських об’єктів”;
- Дністровське, Миколаївське та Каховське міжрайонні управління водного господарства;
- Управління каналів Інгулецької зрошувальної системи; Управління Головного Каховського магістрального каналу;
- Управління Північно-Кримського каналу.

1.4. Методика та методи аудиту

Під час аудиту використані загальні рекомендації з проведення аудиту ефективності використання державних коштів, затверджені постановою Колегії Рахункової палати № 18-4 від 12.07.2006, а також матеріали пілотного аудиту ефективності, затвердженого рішенням Рахункової палати від 13.09.2017 № 18-4.

В ході аудиту головна увага приділена питанням законного та ефективного використання коштів державного бюджету, виділених водогосподарським організаціям Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, які перебувають у віданні Держводагентства.

З урахуванням необхідності забезпечення комплексного підходу, в ході аудиту додатково використано елементи аудиту відповідності.

Під час аудиту застосовані такі методи:

- аналіз нормативно-правових, адміністративних, розпорядчих актів і

документів, що регулюють питання фінансового забезпечення виконання заходів із захисту від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей;

- аналіз обґрунтованості планування видатків державного бюджету на вказані цілі;

- оцінка обґрунтованості та своєчасності прийняття управлінських рішень щодо виконання заходів із захисту від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей;

- перевірка і аналіз показників бюджетної, фінансової та адміністративної звітності з питань аудиту;

- аналіз здійснених видатків і досягнених результатів;

- опитування, обстеження та порівняння;

- отримання усних і письмових пояснень посадових осіб.

За результатами контрольних заходів, проведених у рамках аудиту, складено та підписано 11 актів без зауважень.

2. УЗАГАЛЬНЮЮЧІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ АУДИТУ

1. Рахункова палата відповідно до Закону України „Про Рахункову палату” та плану роботи Рахункової палати на 2018 рік провела аудит ефективності використання бюджетних коштів, виділених на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей.

Проведений захід державного зовнішнього фінансового контролю засвідчив, що водогосподарськими організаціями Одеської, Миколаївської і Херсонської областей, які перебувають у віданні Державного агентства водних ресурсів України, протягом 2015–2017 років за відповідними бюджетними програмами використано 3 560,3 млн грн (КПКВК 2407050 – 3 481,4 млн грн, КПКВК 2407070 – 51,4 млн грн, КПКВК 2407120 – 27,5 млн гривень). Використання зазначеного обсягу бюджетних коштів дало змогу забезпечити водними ресурсами населення цих областей та подачу води споживачам агропромислового комплексу в межах визначених асигнувань.

Водночас питання забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, у тому числі тих, що користуються привізною водою, розбудова та утримання у функціональному стані системи протипаводкового захисту та розвиток меліорації земель залишаються невирішеними. В результаті зростають ризики виникнення надзвичайних ситуацій, знижується якість води та зменшуються обсяги виробництва сільськогосподарської продукції, а отже, виникають загрози національній та продовольчій безпеці країни.

Таке становище обумовлено тим, що заходи за напрямом забезпечення водогосподарськими організаціями Одеської, Миколаївської і Херсонської областей сільських населених пунктів централізованим питним водопостачанням та захист від шкідливої дії вод протягом 2015–2017 років не фінансувалися.

Попри те, що результати проведених Рахунковою палатою у період 2013–2014 років заходів державного зовнішнього фінансового контролю, а саме, аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на протипаводкові заходи у басейні річки Дунаю та ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації, що склалася на території Ренійського району Одеської області (постанова Колегії Рахункової палати від 13.03.2013 № 4-4), та аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на експлуатацію державних меліоративних систем в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях (постанова Колегії Рахункової палати від 25.11.2014 № 23-6), свідчили про необхідність розв’язання питань забезпечення питною водою сільських населених пунктів, захисту від шкідливої дії вод та розвитку меліорації земель на території південного регіону країни, рекомендації Рахункової палати, надані за результатами попередніх контрольних заходів, залишилися невиконаними та не втрачають своєї актуальності і надалі.

2. *Із загального обсягу використаних бюджетних коштів (3 560,3 млн грн) видатки загального фонду державного бюджету становили*

946,9 млн грн. (26,6 відс.), спеціального – 2 613,4 млн грн (73,4 відсотка).

Отже, у період 2015–2017 років основним джерелом фінансування водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської і Херсонської областей був спеціальний фонд державного бюджету, який формувався за рахунок надання ними платних послуг.

При цьому 3 373,5 млн грн, або 94,7 відс. бюджетних коштів були використані на поточне утримання водогосподарських організацій, а саме:

2 155,1 млн грн (63,9 відс.) – на оплату праці з нарахуваннями;

1 065,7 млн грн (31,6 відс.) – на забезпечення енергоносіями і комунальними послугами;

152,7 млн грн (4,5 відс.) – на придбання матеріальних цінностей, оплату відряджень та послуг (крім комунальних).

І лише 186,8 млн грн, або 5,3 відс. коштів спрямовано на видатки розвитку.

3. Неналежний стан внутрішнього контролю як з боку головного розпорядника (Міністерства екології та природних ресурсів України) та розпорядника другого рівня (Державного агентства водних ресурсів України), так і розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня – водогосподарських організацій не сприяв як своєчасному та повному прийняттю управлінських рішень учасниками бюджетного процесу, так і належному плануванню та ефективному і законному використанню коштів державного бюджету водогосподарськими організаціями.

У результаті кошти державного бюджету у сумі 1,9 млн грн використано з недотриманням норм бюджетного законодавства; 1,4 млн грн – нерезультативно та непродуктивно, 9,6 млн грн – через неефективне управління у зв'язку з невикористанням повернено до державного бюджету.

3.1. Розпорядниками бюджетних коштів не забезпечено обґрунтованого планування бюджетних коштів, що не сприяло ефективному подальшому їх використанню та створювало передумови недосягнення головної мети та завдань відповідних бюджетних програм.

- У 2015–2016 роках за КПКВК 2407070 на виконання шести заходів із захисту від шкідливої дії вод та реконструкції гідротехнічних споруд водогосподарського комплексу Одеської та Херсонської областей планувалось використати 60,5 млн гривень.

Обсяг касових видатків за цією бюджетною програмою у вказаний період становив 51,4 млн грн (2015 рік – 39,0 млн грн, 2016 – 12,4 млн грн), або 85 відс. затверджених бюджетних асигнувань (60,5 млн гривень).

При цьому 97,3 відс. (50,0 млн грн, з них у 2015 році – 37,6 млн грн, 2016 році – 12,4 млн грн) загального обсягу касових видатків спрямовано на будівництво капітальної споруди у Херсонській області (кошторисною вартістю 59,0 млн грн), решта 1,4 млн грн (2015 рік) – на три об'єкти в Одеській області, які у цьому ж році введено в експлуатацію. Водночас аудит засвідчив, що 12 об'єктів незавершеного будівництва, які обліковувалися на початок 2015 року на балансі водогосподарських організацій у Одеській та Херсонській

областях, не завершені і станом на 01.01.2018.

На 2017 рік видатки за КПКВК 2407070 державним бюджетом не передбачалися. Як наслідок, роботи як з будівництва капітальної споруди у Херсонській області, так і на інших об'єктах станом на 01.01.2018 не завершені, об'єкти в експлуатацію не введені. При цьому загальна кошторисна вартість, зокрема будівництва капітальної споруди у Херсонській області, відповідно до перерахунку кошторисної вартості станом на 01.01.2018 збільшилась до 71,6 млн грн, і для її завершення потреба у коштах досягла уже понад 21,0 млн гривень.

- За КПКВК 2407120 у 2017 році відповідно до Плану заходів на території Одеської області передбачалося здійснити заходи по семи об'єктах та використати 28,0 млн гривень. Обсяг касових видатків за цією бюджетною програмою становив 27,5 млн гривень. При цьому загальний обсяг асигнувань, спрямований на їх виконання, був недостатнім для їх завершення (рівень готовності об'єктів становить від 85 відс. до 99 відсотків). Станом на 01.01.2018 зазначені об'єкти в експлуатацію не введені.

В результаті, через розпорошення коштів державного бюджету (за КПКВК 2407070 та 2407120) кількість недобудованих об'єктів на території Одеської та Херсонської областей збільшилася до 20, що в подальшому призводить до зростання вартості їх будівництва та необхідності додаткових видатків із державного бюджету.

3.1.1. Недостатнє здійснення заходів з енергозбереження призводить до неекономного використання бюджетних коштів у сумі майже 70 млн гривень.

Водогосподарськими організаціями Одеської, Миколаївської та Херсонської областей з метою здійснення заходів з енергозбереження на насосних станціях встановлювалися багатотарифні лічильники для обліку електроенергії в нічну частину доби, коли її вартість найнижча, а отже, і витрати на перекачування води та зрошення нижче.

Аудит засвідчив, що у період 2015–2017 років заходи енергозбереження дали можливість знизити платежі за електроенергію майже на 224,1 млн грн, тоді як робота решти насосних станцій без таких лічильників не дала змоги об'єктам аудиту зекономити понад 70,0 млн грн за цей же період.

В Одеській області зі 103 працюючих насосних станцій багатотарифні лічильники не встановлено на 36 (35 відс.), Миколаївській із 35 – на 18 (48,7 відс.), Херсонській – 15 відс. працюючих насосних станцій не мають лічильників.

За розрахунками об'єктів контролю, для завершення встановлення на насосних станціях багатотарифних лічильників водогосподарським організаціям необхідно близько 10 млн грн, що дасть змогу економити на витратах електроенергії в середньому близько 25 млн грн щороку.

Також потребує вирішення питання встановлення на насосних станціях ультразвукових витратомірів. Так, в Одеській області лише 51 зі 103 працюючих насосних станцій обладнані ультразвуковими витратомірами, в Миколаївській – 23 із 35 та Херсонській – 178 із 195.

3.1.2. Утримання насосних станцій, які не функціонують та не використовуються, призводить до щорічного додаткового навантаження на державний бюджет. Крім того, численні випадки крадіжок елементів зрошувальних систем завдають державі значні збитки.

Із наявних на балансі водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської та Херсонської областей 2260 насосно-силових агрегатів та 792 од. трансформаторного обладнання впродовж останніх трьох років не використовується 1401 од. (62 відс.) та 412 од. (52 відс.) відповідно, при цьому протягом 2015–2017 років на утримання 266 насосних станцій, які понад 10 років не функціонують та не задіяні в меліорації областей, спрямовано 30,7 млн грн бюджетних коштів. Водночас встановлено, що з 266 насосних станцій, що не використовуються, консервацію проведено лише 131 (витрати на консервацію становили 156,6 тис. гривень).

У результаті крадіжок елементів водогосподарських систем, які перебувають на балансі водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської та Херсонської областей (частини трубопроводів, плити каналів, двигуни, трансформатори, електролічильники, кабель тощо), протяжність меліоративної системи у період 2015–2017 років скоротилася на 460 метрів. Крім того, виведено з ладу 68 од. насосно-силового обладнання та пошкоджено 896 метрів електромереж. Сума нанесених державі збитків через численні випадки крадіжок майна становила 5,4 млн гривень.

За фактами крадіжок майна відкрито 81 кримінальне провадження, лише за 12 з яких встановлені винні особи. Обсяг відшкодованих збитків становив 110,7 тис. грн (по Одеській – 0,6 тис. грн, Миколаївській – 14,2 тис. грн, Херсонській – 95,9 тис. грн), або лише 2 відс. суми завданих державі збитків. За 69 кримінальними провадженнями винних осіб не встановлено, збитки державі в сумі 5,3 млн грн не відшкодовано.

3.1.3. Недостатність проведених водогосподарськими організаціями заходів щодо реєстрації прав на об'єкти нерухомості та земельні ділянки створює ризики втрат державного майна

Станом на 01.01.2018 в оперативному користуванні (управлінні) водогосподарських організацій досліджуваних областей перебувало 27,6 тис. га земельних ділянок (Одеська область – 4,5 тис. га, Миколаївська – 5,5 тис. га, Херсонська – 17,6 тис. га), з яких на 7,7 тис. га (майже 30 відс.) не проведено державної реєстрації речових прав, що, відповідно, не відображено в бухгалтерському обліку.

Також водогосподарські організації використовують 10 227 будівель та споруд без проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, що не узгоджується з вимогами статей 4 та 5 Закону України „Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень”.

3.2. Механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за КПКВК 2407050, не визначений, що створює ризики законності та ефективності планування та використання бюджетних коштів за цією бюджетною програмою.

Згідно зі статтею 20 Бюджетного кодексу (пункт 7) Кабінет Міністрів України визначив механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті, шляхом затвердження порядків відповідними постановами, а саме: за КПКВК 2407070 – постановою від 23.02.2011 № 137; КПКВК 2407120 – від 29.03.2017 № 205; КПКВК 2407800 – від 08.06.2016 № 361.

Водночас такого механізму використання коштів, передбачених у державному бюджеті, та видів робіт, які можна здійснювати за рахунок цих коштів, за КПКВК 2407050 не визначено. При цьому проведеним аудитом встановлено, що Порядком використання коштів за КПКВК 2407070 (Порядком № 137 визначено перелік робіт, який містить реконструкцію гідротехнічних споруд, берегоукріплення та регулювання русел річок. Зазначені види робіт, як встановлено аудитом, фінансувалися Дунайським басейновим управлінням водних ресурсів (в умовах відсутності порядку використання бюджетних коштів) у 2015–2017 роках за КПКВК 2407050 за КЕКВ 3132 „Капітальний ремонт інших об’єктів” і 3142 „Реконструкція та реставрація інших об’єктів” із спеціального фонду у сумі 2 323,1 тис. грн (2015 рік – 48,2 тис. грн, 2016 рік – 2 241,2 тис. грн, 2017 рік – 33,7 тис. грн), що не узгоджується з Порядком № 137.

3.3. Розпорядники бюджетних коштів за КПКВК 2407050 (головний розпорядник – Мінприроди, розпорядник другого рівня – Держводагентство, розпорядники нижчого рівня – Одеське, Херсонське обласні управління водних ресурсів, Дунайське та Південно-Бузьке басейнові управління водних ресурсів, Дністровське, Миколаївське та Каховське міжрайонні управління водного господарства, Управління каналів Інгулецької зрошувальної системи; Управління головного Каховського магістрального каналу, Управління Північно-Кримського каналу:

3.3.1. Реалізують заходи бюджетної програми за результативними показниками, які не враховують реальний технічний стан наявних меліоративних фондів водогосподарських організацій.

Проведеним аудитом встановлено, що паспорти бюджетної програми за КПКВК 2407050 на 2015, 2016 і 2017 роки містять результативні показники виконання бюджетної програми, які характеризують лише їх поточне утримання та використання і не враховують, зокрема, фактичний технічний стан меліоративних систем. У результаті відбувається перевищення показників затрат над показниками продукту.

Зокрема, за 2015, 2016 і 2017 роки показник затрат „обсяг електроенергії, що використовується для забезпечення функціонування водогосподарського меліоративного комплексу” водогосподарських організацій Херсонської області, перевищив планові показники у 2015 році на 26,4 відс. (44,8 млн кВт·год), 2016 році – на 37,7 відс. (53,7 млн кВт·год) і 2017 році – на 99,7 відс. (139,0 млн кВт·год). При цьому показник продукту „площа можливого поливу зрошуваних земель, згідно із виділеними лімітами на електроенергію” збільшився у 2015, 2016 роках лише на 0,2 відс. (0,7 тис. га) та 10,5 відс. (19,9 тис. га) відповідно, а у 2017 році зменшився на 0,2 відс. (0,4 тис. гектарів).

Такий стан обумовлюється, зокрема, як численними аваріями на об'єктах водогосподарського меліоративного комплексу регіону та відповідними значними втратами води, так і неналежним станом внутрішнього контролю за обсягами використання електроенергії та води.

3.3.2. Не забезпечили належний контроль за дотриманням бюджетного законодавства під час планування бюджетних коштів.

З недотриманням вимог Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, зокрема в частині неврахування рівня фактичного виконання за останній звітний рік, а також очікуваного виконання за період, що передує планованому (пункт 17), без належної деталізації за видами та кількістю товарів (робіт, послуг) і без зазначення вартості за одиницю (пункт 22), водогосподарськими організаціями проведено планування видатків державного бюджету (КПКВК 2407050) на суму 368,7 млн грн (Херсонським облводресурсів – 328,5 млн грн, Управлінням Північно-Кримського каналу – 26,4 млн грн, Південно-Бузьким БУВР – 11,5 млн грн, Дунайським БУВР – 2,2 млн грн, Одеським облводресурсів – 0,1 млн гривень), що в подальшому вплинуло на ефективність використання бюджетних коштів.

3.3.3. Не забезпечили результативне та продуктивне використання бюджетних коштів на загальну суму 1 284,6 тис. грн і 78,2 тис. гривень. Зокрема:

✓ Іванівським міжрайонним управлінням водного господарства Херсонського облводресурсів у 2017 році спрямовано коштів спеціального фонду у сумі 417,3 тис. грн за виконані роботи лише на 50,3 відс. (вартість робіт згідно з проектно-кошторисною документацією та експертним звітом Херсонської філії ДП „Укрдержбудекспертиза” становить 829,1 тис. грн), у результаті капітальний ремонт об'єкта у 2017 році не закінчено, на момент аудиту об'єкт не відремонтовано та не введено в експлуатацію.

✓ Херсонським облводресурсів у 2017 році за рахунок видатків спеціального фонду оплачено послуги пошуку, підбору та розмноження проектною документації за об'єктом "Іванівський груповий водопровід I черга" вартістю 3,6 тис. гривень. При цьому роботи з реконструкції чи будівництва групових водопроводів Херсонським облводресурсів на 2017 рік не планувались та не проводились.

✓ Снігурівським управлінням водного господарства Південно-Бузького БУВР у 2017 році за рахунок видатків спеціального фонду придбано обладнання та предмети довгострокового використання на загальну суму 197,0 тис. грн (потреба на 2017 рік не визначалась), які з дати придбання до моменту проведення аудиту не використовуються.

✓ Дунайським БУВР у 2017 році за рахунок видатків загального фонду придбано човен вартістю 11,5 тис. грн (потреба на 2017 рік не визначалась), який з дати придбання (грудень 2017 року) до 28.02.2018 не використовується.

✓ Управлінням каналів Інгулецької зрошувальної системи у 2016 році:
- за рахунок видатків спеціального фонду придбано послуги зі встановлення комп'ютерної програми вартістю 10,0 тис. грн та послуги з інформаційно-

технологічного супроводу відповідного програмного забезпечення на суму 7,9 тис. гривень. При цьому з дати придбання (листопад 2016 року) до моменту проведення аудиту програмне забезпечення не використовується;

- внаслідок неефективних управлінських рішень допущено непродуктивне використання коштів державного бюджету у сумі 78,2 тис. грн, зокрема у 2016 році сплачено штрафні санкції за несвоєчасну сплату спожитої електроенергії.

✓ Управлінням Північно-Кримського каналу:

- у 2016 році за рахунок видатків загального фонду сплачені послуги з розробки проектно-кошторисної документації вартістю 73,1 тис. грн, при цьому роботи з капітального ремонту зазначеного об'єкта на 2016–2017 роки не планувались та не проводились;

- у 2017 році за рахунок видатків спеціального фонду придбано човен Windboat-29 M вартістю 40,5 тис. грн (потреба на 2017 рік не визначалась), який з дати придбання (жовтень 2017 року) до 30.03.2018 не використовувався.

✓ Вітовським управлінням водного господарства Південно-Бузького МУВГ у 2017 році за рахунок видатків спеціального фонду придбано автомобіль Mercedes-Benz VITO 109TDI 2006 року випуску вартістю 197,5 тис. грн для забезпечення безперебійної роботи насосних станцій, що перебувають на балансі Вітовського УВГ, термінової доставки запасних частин до насосно-силового та електричного обладнання з метою ліквідації поломок (аварій). Проте аудит засвідчив, що через 10 днів з дати придбання автомобіля Вітовським УВГ укладено договір безоплатного користування (позички) майном від 04.01.2018 № Р-1/341 з Південно-Бузьким БУВР, на підставі якого зазначений автомобіль передано у безоплатне користування Південно-Бузькому БУВР у термін до 04.04.2018.

3.3.4. Не забезпечили цільове та законне використання бюджетних коштів на суму 8,3 тис. гривень. Зокрема:

✓ Управлінням каналів Інгулецької зрошувальної системи з недотриманням вимог:

- Бюджетного кодексу України (стаття 116), Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету (пункти 1.6 та 3.1.1.) у 2016 році за рахунок видатків спеціального фонду за КПКВК 2407050 за договором від 05.08.2016 № 131 придбано основний засіб – кондиціонер у комплекті (зовнішній та внутрішній блоки) вартістю 7,1 тис. грн (без ПДВ) за рахунок поточних видатків (КЕКВ 2210) замість капітальних видатків (КЕКВ 3110).

Крім того, у порушення вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку у державному секторі (підпункт 3.2.3 пункту 3 розділу II) придбаний кондиціонер зараховано до малоцінних необоротних матеріальних активів.

✓ Дунайським БУВР з недотриманням Лінійних базових норм із застосуванням коригуючих коефіцієнтів (пункт 3.2), визначених наказами Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 та Міністерства інфраструктури України від 24.01.2012 № 36, при списанні у 2017 році пального не застосовувались коефіцієнти, що зменшують норми витрат

пального під час пересування автотранспорту за межами міст (від 10 до 20 відс.), що призвело до завищення обсягів списання пального (бензин А-92) в кількості 46,0 л на суму 1,2 тис. гривень.

3.3. *Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня (водогосподарські організації) не забезпечили:*

3.4.1. *Дотримання вимог чинного законодавства при закупівлях товарів, робіт і послуг за кошти державного бюджету.*

Проведеним аудитом встановлено окремі факти визначення переможцем, укладення договору та здійснення оплати учаснику, пропозиція якого не відповідає умовам тендерної документації, а саме з порушенням вимог Закону України „Про здійснення державних закупівель” від 10.04.2014 № 1197-VII (пункт 3 частини першої статті 29) (діяв до 01.08.2016) та Закону України „Про публічні закупівлі” від 25.12.2015 № 922-III (пункти 2 і 4 частини першої статті 30). Наприклад:

✓ Жовтневим управлінням водного господарства Південно-Бузького БУВР при здійсненні у 2015 році державних закупівель за предметом закупівлі за ДК 19.20.2 „Паливо рідинне та газ, оливи мастильні” на загальну суму 419,2 тис. гривень;

✓ Управлінням Північно-Кримського каналу при здійсненні у листопаді 2016 року публічних закупівель за предметом закупівлі за ДК 021:2015 „Бензин – 09132000-3” на суму 278,7 тис. гривень;

✓ Бериславським міжрайонним управлінням водного господарства Херсонського облводресурсів при здійсненні у 2017 році публічних закупівель за предметом закупівлі за ДК 021:2015 „Паливо – 09100000-0” на суму 522,0 тис. гривень;

✓ Приморським управлінням водного господарства Херсонського облводресурсів при здійсненні у 2017 році публічних закупівель за предметом закупівлі за ДК 021:2015 „09130000-9 Нафта і дистилати” на суму 665,6 тис. гривень.

3.4.2. *Належного контролю відповідальності за порушення договору про надання послуг щодо своєчасної їх оплати, що призвело до недоотримання доходів спеціального фонду державного бюджету.*

Проведеним аудитом встановлено, що водогосподарськими організаціями не забезпечено контроль відповідальності за порушення договору про надання послуг згідно з Цивільним кодексом України (статті 901–907) щодо своєчасної оплати за надані послуги в рамках договорів, а також оплати штрафних санкцій за неналежне виконання зобов’язань з боку контрагентів, у результаті чого існує нестача фінансових ресурсів для здійснення основної діяльності. Потребує посилення і претензійно-позовна робота.

Проведений під час аудиту аналіз повноти та своєчасності власних надходжень водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської та Херсонської областей (2015–2017 роки – 2 700,1 млн грн) засвідчив, що дебіторська заборгованість по водогосподарських організаціях та управліннях каналів, які були об’єктами аудиту, становила станом на 01.01.2015 – 21,2 млн грн,

на 01.01.2016 – 10,8 млн грн, на 01.01.2017 – 8,0 млн грн, на 01.01.2018 – 11,0 млн гривень. При цьому заходи впливу на контрагентів-дебіторів, визначені умовами договорів, в частині сплати пені надавачами послуг не застосовувались.

Втрати надходжень до спеціального фонду державного бюджету в результаті списання дебіторської заборгованості за доходами у 2015–2017 роках становили 829,1 тис. гривень. Дебіторська заборгованість списувалась у зв'язку з: визнанням у судовому порядку боржника банкрутом та відсутністю у нього майна – 444,4 тис. грн (53,6 відс.); рішенням суду – 308,8 тис. грн (37,2 відс.); ліквідацією підприємства – 63,5 тис. грн (7,7 відс.); закінченням строку позовної давнини – 0,6 тис. грн (0,1 відс.); смертю боржників – 11,8 тис. грн (1,4 відсотка).

4. Забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, розбудова та утримання у функціональному стані системи протипаводкового захисту та розвиток меліорації земель є одними із пріоритетних факторів, невиконання яких негативно впливають на соціально-економічний та екологічний стан адміністративно-територіальних одиниць країни.

4.1. *Мешканці сільських населених пунктів Одеської, Миколаївської та Херсонської областей недостатньо забезпечені централізованим питним водопостачанням.* Населення цих областей, переважно південних районів, користується підземною та привізною водою, яка здебільшого не відповідає вимогам за показниками якості ДСанПіН 2.2.4-171-10.

Проведеним аудитом встановлено, що в Одеській області централізоване питне водопостачання відсутнє у 483 сільських населених пунктах (43 відс. загальної кількості), а 162 (14,4 відс.) користуються привізною водою (з них у сільських населених пунктах південних районів Одеської області централізоване водопостачання відсутнє у 135 та 59 користуються привізною водою). У Миколаївській області – централізоване питне водопостачання відсутнє у 372 сільських населених пунктах (42 відс. загальної кількості) та у Херсонській – у 98 (15 відсотків). У результаті головними джерелами водопостачання є переважно підземні води, при тому, що їх ресурс обмежений, а якість не відповідає вимогам за показниками ДСанПіН 2.2.4-171-10.

Незважаючи на те, що з 2000 року в Україні діяли державні програми, а саме, Комплексна програма першочергового забезпечення сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, централізованим водопостачанням у 2001–2005 роках і прогноз до 2010 року та Державна цільова соціальна програма першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, на період до 2010 року, а також діє Загальнодержавна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року, яка передбачає виконання відповідних заходів, питання в сільських населених пунктах Одеської, Миколаївської та Херсонської областей до теперішнього часу потребує вирішення.

4.2. *Технічний стан захисного фронту української частини річки Дунай в межах Одеської області не забезпечує гарантованого захисту населення та територій від підтоплення при щорічному зростанні ризиків виникнення аварій на гідротехнічних спорудах та водних об'єктах.*

Захисний фронт української частини річки Дунай в межах Одеської області являє собою земляні дамби з місцевих ґрунтів та умовно поділяється на три частини: Рені – Ізмаїл (66 км), Ізмаїл – Кілія (36 км), Кілія – Вилкове (29 км), а також острови Кислицький, Степовий, Катенька, Машенька та шлюзи-регулятори (13), які забезпечують регулювання рівневого режиму та здійснення водообміну на Придунайських водосховищах.

На балансі Дунайського БУВР перебуває 21 дамба загальною довжиною 315 км, з них вздовж річки Дунай – 225 км, які, як і шлюзи-регулятори, побудовані за спрощеними проектами та введені в експлуатацію у середині минулого століття.

При цьому шлюзи-регулятори за технічним станом і пропускною спроможністю не відповідають нормативним вимогам та експлуатуються без капітального ремонту з часу їх введення в експлуатацію. Особливо небезпечними є ділянка 108–109 км р. Дунай, ділянка 97 км р. Дунай, шлюз-регулятор «Репіда» та шлюз-регулятор «Громадський».

4.3. *Зношеність елементів водогосподарської системи та недостатність дощувальної техніки не дають змоги зрошувати майже 500 тис. га сільськогосподарських земель та призводять до значних втрат води під час її транспортування.*

Меліоративні системи Одеської, Миколаївської та Херсонської областей розраховані на зрошення 844,3 тис. га (в Одеській – 226,9 тис. га, Миколаївській – 190,3 тис. га, Херсонській – 427,1 тис. га). Реально існує можливість поливати 513,3 тис. га (в Одеській – 124,4 тис. га, Миколаївській – 88,5 тис. га, Херсонській – 300,4 тис. га), або 60,8 відс. наявних зрошуваних земель. Фактично на сьогодні зрошується лише 368,0 тис. га (в Одеській – 38,3 тис. га, Миколаївській – 29,3 тис. га, Херсонській – 300,4 тис. га), або 43,6 відс. наявних зрошуваних земель.

Основними причинами такого стану є застарілість внутрішньогосподарських мереж та насосно-силового обладнання і відсутність джерел та обсягів фінансування їх капітального і поточного ремонтів, значний рівень зношеності автотранспортної техніки та механізмів, низький рівень забезпечення дощувальними машинами, розкрадання елементів меліоративних систем, зокрема тих, які не експлуатуються.

Проведеним аудитом встановлено, що основні об'єкти меліоративної мережі на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, а саме: 155 зрошувальних і дренажних насосних станцій; 38 головних водозабірних споруд із джерел зрошення; 451,6 км постійної зрошувальної мережі (в тому числі: 159,8 км каналів; 122,1 км лоткової мережі та 169,7 км трубопроводів; 126 точок водовиділу зрошувальної мережі) потребують невідкладного капітального ремонту та реконструкції. Це дасть можливість підвищити ефективність

державних меліоративних систем, а отже, збільшити надходження до спеціального фонду державного бюджету від надання послуг водогосподарськими організаціями. Крім того, здійснення таких заходів сприятиме як збільшенню площ поливу земель і урожайності сільськогосподарських культур, так і усуненню ризиків виникнення аварій на меліоративних спорудах (у 2015–2017 роках на ліквідацію 849 аварій на міжгосподарських трубопроводах витрачено 668,5 тис. грн коштів державного бюджету) та знизить рівень втрати води (у вказаний період рівень втрати води через аварії становить 605,9 млн куб. м розрахунковою вартістю 727,1 млн гривень).

5. Законодавчі акти в сфері розвитку водного господарства та захисту від шкідливої дії вод за окремими нормами потребують подальшого удосконалення та узгодження. Зокрема:

- Закон України „Про меліорацію земель” (абзац другий статті 16) та Водний кодекс України (пункт 1 частини першої статті 16) потребують узгодження в частині повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері меліорації;

- Загальнодержавна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року потребує змін щодо:

приведення у відповідність із вимогами Законів України від 28.12.2014 № 80, від 25.12.2015 № 928 та від 21.12.2016 № 1801 про державний бюджет, в частині внесення змін, зокрема в Додаток № 2, щодо визначення головними розпорядниками бюджетних коштів за цією Загальнодержавною програмою – Міністерство екології та природних ресурсів України (на сьогодні визначає Держводагентство України) та Міністерство внутрішніх справ України, як головного розпорядника коштів для Державної служби України з надзвичайних ситуацій (на сьогодні визначає Міністерство надзвичайних ситуацій України, яке реорганізовано в Державну службу України з надзвичайних ситуацій);

уточнення джерел та обсягів фінансування регіональних програм (заходів) розвитку водного господарства згідно з вимогами законів України від 24.05.2012 № 4836 (пункт 4 розділу II); від 07.12.2017 № 2223 (в частині зосередження з 01.01.2018 в місцевих бюджетах 55 відс. екологічного податку); від 25.06.1991 № 1264 (в частині використання коштів екологічного податку для забезпечення здійснення природоохоронних заходів, зокрема захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь);

визначення додаткових джерел та обсягів фінансування заходів Загальнодержавної програми та відповідних регіональних програм з урахуванням необхідності мінімізації витрат державного бюджету.

6. Існує необхідність у розробленні та прийнятті Стратегії збереження та розвитку зрошувальних систем та зрошуваних земель в Україні з урахуванням необхідності здійснення: інвентаризації систем зрошення та зрошуваних земель; оцінки стану їх фактичної придатності до використання та економічної доцільності відновлення до стану належного використання;

визначення додаткових джерел та обсягів фінансування заходів із збереження та розвитку зрошувальних систем та зрошуваних земель в Україні.

7. За результатами проведеного аудиту Рахункова палата рекомендує:

7.1. Кабінету Міністрів України доручити:

✓ Міністерству екології та природних ресурсів України і Міністерству фінансів України за погодженням з обласними державними адміністраціями:

– надати пропозиції Кабінету Міністрів України щодо:

визначення додаткових джерел та обсягів фінансування з урахуванням політики децентралізації державних фінансів та застосуванням як механізмів державно-приватного партнерства, так і державної підтримки, зокрема, шляхом пільгового кредитування, лізингу, відшкодування витрат, для виконання заходів із:

забезпечення централізованим питним водопостачанням сільських населених пунктів, які його не мають;

захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в першу чергу у басейні річки Дунай;

капітального ремонту та реконструкції меліоративних систем;

– передбачати у паспортах бюджетної програми 2407050 „Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами” результативні показники, за якими можна було б оцінювати ефективність використання наявних меліоративних фондів з урахуванням їх фактичного технічного стану;

✓ Міністерству екології та природних ресурсів України, Міністерству аграрної політики та продовольства України та Міністерству фінансів України надати пропозиції Кабінету Міністрів України щодо *розроблення та прийняття Стратегії збереження та розвитку зрошувальних систем та зрошуваних земель в Україні* з урахуванням необхідності здійснення інвентаризації систем зрошення та зрошуваних земель; оцінки стану їх фактичної придатності до використання та економічної доцільності відновлення до стану належного використання; визначення додаткових джерел та обсягів фінансування заходів із збереження та розвитку зрошувальних систем та зрошуваних земель в Україні, у тому числі і через механізм створення сприятливих умов для залучення приватних інвестицій у зазначену сферу;

✓ Міністерству екології та природних ресурсів України надати пропозиції Кабінету Міністрів України щодо:

внесення змін до Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року в частині визначення головного розпорядника бюджетних коштів та джерел фінансування її заходів з урахуванням змін бюджетного законодавства;

узгодження *Закону України „Про меліорацію земель”* (абзац другий статті 16) та *Водного кодексу України* (пункт 1 частини першої статті 16) щодо визначення повноважень центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері меліорації;

посилення контролю за збереженням державного майна та посилення відповідальності за нанесення збитків державі, узгоджені з Міністерством внутрішніх справ України;

✓ вказати Миколаївській обласній державній адміністрації на необхідність виконання пункту 4 Закону України від 24.05.2012 № 4836 „Про затвердження Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року” щодо затвердження в Миколаївській області регіональної програми розвитку водного господарства.

7.2. Кабінету Міністрів України, керуючись вимогами Закону України № 4836 (пункт 4 розділу II) рекомендувати обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування під час розроблення та затвердження місцевих бюджетів на наступні періоди передбачати у них необхідні кошти для забезпечення виконання регіональних та місцевих програм (заходів) щодо розвитку водного господарства.

7.3. Міністерству екології та природних ресурсів України, Державному агентству водних ресурсів України, Одеському, Херсонському обласним управлінням водних ресурсів, Дунайському та Південно-Бузькому басейновим управлінням водних ресурсів, ДП „Одеська об’єднана дирекція будівництва водогосподарських об’єктів”, Дністровському, Миколаївському та Каховському міжрайонним управлінням водного господарства, Управлінню каналів Інгулецької зрошувальної системи; Управлінню Головного Каховського магістрального каналу, Управлінню Північно-Кримського каналу:

– запровадити дієвий контроль за дотриманням вимог чинного законодавства України при плануванні та використанні коштів державного бюджету водогосподарськими організаціями, у тому числі при здійсненні процедур закупівель товарів, робіт і послуг;

– вжити невідкладних заходів щодо удосконалення системи організаційної роботи з укладання та виконання договорів з водогосподарськими організаціями, посилення відповідальності посадових осіб та забезпечення зменшення водогосподарськими організаціями дебіторської заборгованості за доходами; притягнути до відповідальності винних посадових осіб за неналежне супроводження виконання договорів у процесі їх реалізації та здійснення претензійно-позовної роботи із спрямуванням відповідних матеріалів до правоохоронних органів;

– вжити заходів щодо належного планування потреби придбання водогосподарськими організаціями товарно-матеріальних цінностей та їх подальшого ефективного використання за призначенням;

– активізувати роботу в частині здійснення водогосподарськими організаціями заходів з енергозбереження шляхом встановлення багатотарифних лічильників та ультразвукових витратомірів;

– при формуванні планів заходів із захисту від шкідливої дії вод, розвитку та поліпшення екологічного стану зрошувальних та осушувальних

систем, реконструкції гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ не допускати розпорошення коштів між значною кількістю об'єктів, які мають низький рівень будівельної готовності та будівництво яких не планується завершити у поточному бюджетному періоді;

- активізувати роботу в частині здійснення водогосподарськими організаціями державної реєстрації прав на нерухоме майно та земельні ділянки, а також проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок з відображенням їх балансової вартості у бухгалтерському обліку;

- удосконалити систему внутрішнього контролю, в тому числі внутрішнього аудиту;

- вжити заходів щодо усунення водогосподарськими організаціями, які були об'єктами аудиту, виявлених порушень під час використання бюджетних коштів і притягнення до відповідальності винних у цьому посадових осіб;

- у встановленому порядку інформувати Рахункову палату про вжиті заходи реагування, у тому числі про притягнення до відповідальності винних посадових осіб та спрямування відповідних матеріалів до правоохоронних органів.

8. Про результати проведеного аудиту Рахункова палата інформує Верховну Раду України та Раду національної безпеки і оборони України.

9. Рішення Рахункової палати та Звіт оприлюднити на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

3. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ

3.1. Оцінка стану законодавчого забезпечення окремих питань у сфері захисту від шкідливої дії вод та розвитку водного господарства

Проведеним аудитом встановлено, що:

Законодавчі акти в сфері розвитку водного господарства та захисту від шкідливої дії вод за окремими нормами потребують удосконалення та узгодження, а саме:

- Правові відносини забезпечення збереження, науково обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення і галузей економіки, відтворення водних ресурсів, охорони вод від забруднення, засмічення та вичерпання, запобігання шкідливим діям вод та ліквідації їх наслідків, поліпшення стану водних об'єктів, а також охорони прав підприємств, установ, організацій і громадян на водокористування врегульовані Водним кодексом України² (далі – Водний кодекс).

Статтею 16 Водного кодексу визначено компетенцію центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, в галузі управління і контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів (Державне агентство водних ресурсів України) до відання якого серед іншого належить: *реалізація державної політики у сфері розвитку водного господарства і меліорації земель, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів; здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням шкідливій дії вод і ліквідацією її наслідків, включаючи протипаводковий захист сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь; розроблення заходів щодо забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою.*

Засади правового регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі проведення меліорації земель, використання меліорованих земель і меліоративних систем та повноваження органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування у сфері меліорації земель і забезпечення екологічної безпеки меліоративних систем та захисту суспільних інтересів визначає Закон України від 14.01.2000 № 1389 "Про меліорацію земель".

Відповідно до статті 16 Закону № 1389 до повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, належить *реалізація державної політики у сфері гідротехнічної меліорації земель, участь у розробленні і виконанні державних цільових і міждержавних програм меліорації земель.* Згідно зі статтею 3 Закону № 1389 гідротехнічна меліорація є одним із видів меліорації земель.

Під час гідротехнічної меліорації земель здійснюються зрошувальні, осушувальні, осушувально-зволожувальні, протиповеневі, протипаводкові,

² Від 06.06.1995 № 213.

протисольові, протиерозійні та інші меліоративні заходи (стаття 4 Закону № 1389).

Отже, положення Закону № 1389 (абзац другий статті 16) та Водного кодексу України (частина перша пункту 1 статті 16) є неузгодженими між собою. Так, до повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, відповідно до абзацу другого статті 16 Закону № 1389, належить, зокрема, реалізація державної політики у сфері гідротехнічної меліорації земель, при цьому пунктом 1 частини першої статті 16 Водного кодексу України визначено, що до повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, відноситься реалізація державної політики у сфері розвитку водного господарства і меліорації земель.

У зв'язку з викладеним пропонується Кабінету Міністрів України доручити Міністерству екології та природних ресурсів України надати пропозиції Кабінету Міністрів України щодо узгодження положень Закону № 1389 (абзац другий статті 16) та Водного кодексу (частина перша пункту 1 статті 16) в частині повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства і меліорації земель.

• Законом № 4836 затверджено Загальнодержавну цільову програму розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року, метою якої є визначення основних напрямів державної політики у сфері водного господарства, у тому числі щодо запобігання наслідкам шкідливої дії вод та їх ліквідації на період 2013–2021 років. Так, Загальнодержавною програмою передбачені такі основні напрями державної політики у сфері водного господарства, як:

– *забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою;*

– *захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод;*

– *розвиток меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь, управління водними ресурсами.*

Державними замовниками Загальнодержавної програми визначено Мінприроди та Держводагентство.

Слід зауважити, що в період аудиту (2015–2017 роки) у Додатку № 2 до Загальнодержавної програми головним розпорядником бюджетних коштів визначалося Держводагентство, що не відповідало вимогам Законів України від 28.12.2014 № 80, від 25.12.2015 № 928 та від 21.12.2016 № 1801 про державний бюджет (відповідно до яких головним розпорядником бюджетних коштів є Мінприроди). У цьому Додатку № 2 головним розпорядником бюджетних коштів також визначено Міністерство надзвичайних ситуацій України, яке реорганізовано в Державну службу України з надзвичайних ситуацій.

У зв'язку з викладеним пропонується Кабінету Міністрів України доручити Міністерству екології та природних ресурсів України надати пропозиції Кабінету Міністрів України щодо внесення змін до Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року в частині визначення головного розпорядника бюджетних коштів.

- Законом № 4836 (пункт 4 розділу II) рекомендовано обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування скоригувати та затвердити відповідно до завдань Загальнодержавної програми регіональні (місцеві) програми (заходи) щодо розвитку водного господарства та під час розроблення та затвердження місцевих бюджетів передбачати у них необхідні кошти для забезпечення виконання регіональних та місцевих програм (заходів) щодо розвитку водного господарства.

В Одеській області затверджено Регіональну програму розвитку водного господарства Одеської області на період до 2021 року³ та в Херсонській області – Комплексну програму розвитку водного господарства Херсонської області на період до 2020 року⁴.

При цьому аудит засвідчив, що в Миколаївській області окремої регіональної програми розвитку водного господарства не затверджено. Конкретних заходів для виконання основних завдань Загальнодержавної програми щодо розвитку водного господарства до інших діючих регіональних програм не включено. Як наслідок, питання реалізації Загальнодержавної програми на території Миколаївської області, станом на 01.01.2018, не вирішене.

У зв'язку з викладеним пропонується рекомендувати Кабінету Міністрів України вказати Миколаївській обласній державній адміністрації на необхідність затвердження відповідно до завдань Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року Регіональної програми розвитку водного господарства Миколаївської області на період до 2021 року.

Загальнодержавною програмою визначено, що фінансування її заходів повинно здійснюватися за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законом.

- Згідно із Законом України від 25.06.1991 № 1264 „Про охорону навколишнього природного середовища” для фінансового забезпечення здійснення природоохоронних заходів, включаючи захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, можуть використовуватися кошти місцевих, Автономної Республіки Крим і

³ Рішення Одеської обласної ради від 18.09.2013 № 882.

⁴ Рішення Херсонської обласної ради від 05.04.2012 № 434.

Державного фонду охорони навколишнього природного середовища, який утворюється за рахунок: частини екологічного податку згідно із Законом; добровільних внесків підприємств, установ, організацій, громадян та інших надходжень; частини грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушеннями законодавства про охорону навколишнього природного середовища в результаті господарської та іншої діяльності, згідно з чинним законодавством.

У період до 01.01.2018 року в місцевих бюджетах зосереджувалося 80 відс. екологічного податку (відповідно до Закону України від 07.12.2017 № 2223 з 01.01.2018 55 відс. екологічного податку зосереджується в місцевих бюджетах). Проте аудит засвідчив, що місцеві бюджети не слугували джерелом фінансування регіональних програм розвитку водного господарства, а отже, заходи таких програм з місцевих бюджетів не фінансувалися.

У зв'язку з викладеним пропонується Кабінету Міністрів України, керуючись вимогами Закону № 4836 (пункту 4 розділу II), рекомендувати обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування під час розроблення та затвердження місцевих бюджетів на наступні періоди передбачати у них необхідні кошти для забезпечення виконання регіональних та місцевих програм (заходів) щодо розвитку водного господарства.

3.2. Оцінка стану планування та використання бюджетних коштів на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства

Проведеним аудитом встановлено, що:

Розпорядниками бюджетних коштів (головний розпорядник – Мінприроди, розпорядник другого рівня – Держводагентство, розпорядники нижчого рівня (обласні, басейнові та міжрайонні управління водних ресурсів й інші водогосподарські організації) не забезпечено обґрунтованого планування бюджетних коштів, що не сприяло ефективному їх подальшому використанню і створювало передумови недосягнення основної мети та завдань відповідних бюджетних програм.

- Планування видатків на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей у 2015–2017 роках розпорядниками бюджетних коштів здійснювалось за бюджетними програмами: КПКВК 2407050 „Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами”; КПКВК 2407070 „Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, у тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області”; КПКВК 2407120 „Розвиток та поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених систем”⁵ (2017 рік).

⁵ У 2017 році за КПКВК 2407120 кошти державного бюджету у сумі 2,0 млн грн використані Одеською ОДБВО на виконання заходів на території Вінницької області.

Видатки за КПКВК 2407800 „Реконструкція гідротехнічних споруд захисних масивів дніпровських водосховищ”⁶ (2016–2017 роки) на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей не планувались та не проводились⁷.

Довідково. Паспорти зазначених бюджетних програм затверджувались спільними наказами Мінприроди та Мінфну, зокрема за: КПКВК 2407050 на 2015 рік – від 03.03.2015 № 63/278 зі змінами від 04.12.2015 № 467/1116 і від 29.12.2015 № 513/1220; на 2016 рік – від 03.03.2016 № 80/312 зі змінами від 27.07.2016 № 279/671; на 2017 рік – від 15.02.2017 № 73/212; КПКВК 2407070 на 2015 рік – від 28.07.2015 № 276/671; на 2016 рік – від 01.07.2016 № 237/563 зі змінами від 18.11.2016 № 428/995; на 2017 рік – від 28.07.2017 № 291/674; КПКВК 2407120 на 2017 рік – від 06.09.2017 № 330/745.

Проведений аудит засвідчив, що паспорти наведених бюджетних програм **затверджувались з недотриманням терміну**, визначеного Бюджетним кодексом (стаття 20), і **вимог Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання** (пункт 6 розділу I)⁸ в частині терміну затвердження паспорта бюджетної програми, який не може перевищувати в цьому випадку 45 днів від дня набрання чинності законами про державний бюджет⁹. Відповідно до Бюджетного кодексу України (стаття 116) **недотримання терміну затвердження паспорта бюджетної програми класифікується як порушення бюджетного законодавства.**

У зв’язку з викладеним пропонується рекомендувати Мінприроди та Мінфіну при затвердженні паспортів бюджетних програм дотримуватись вимог Бюджетного кодексу (стаття 20) і вимог Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання (пункт 6 розділу I).

- Загальна потреба в коштах державного бюджету на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей у 2015–2017 роках була визначена водогосподарськими організаціями у загальній сумі 4 746,7 млн грн (КПКВК 2407050 – 4 555,3 млн грн, КПКВК 2407070 – 163,4 млн грн, КПКВК 2407120 – 28,0 млн грн, яка враховувалась Держводагентством при формуванні показників кошторисів у середньому на рівні 72,1 відс. (КПКВК 2407050 – 73,2 відс., КПКВК 2407070 – 37,0 відс., КПКВК 2407120 – 100 відсотків).

⁶ Аудитом встановлено, що видатки за КПКВК 2407800 планувалось проводити лише на території Запорізької області, відповідно видатки за цією бюджетною програмою під час аудиту не досліджувались.

⁷ У 2017 році за КПКВК 2407800 кошти державного бюджету у сумі 29,3 млн грн використані Одеською ОДБВО на виконання заходів на території Запорізької області.

⁸ Наказ Мінфіну від 29.12.2002 № 1098 (у редакції наказу від 14.01.2008 № 19), зареєстровано в Мін’юсті від 21.01.2003 за № 47/7368.

⁹ Закони України від 28.12.2014 № 80 „Про Державний бюджет України на 2015 рік”, від 25.12.2015 № 928 „Про Державний бюджет України на 2016 рік” та від 21.12.2016 № 1801 „Про Державний бюджет України на 2017 рік”.

Дані щодо рівня забезпечення потреби видатками державного бюджету за бюджетними програмами КПКВК 2407050, 2407070, 2407120 та 2407800 на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей у 2015–2017 роках в розрізі розпорядників та одержувачів коштів наведено в додатку.

Проведений захід державного зовнішнього фінансового контролю засвідчив, що водогосподарським організаціям Одеської, Миколаївської і Херсонської областей, які перебувають у віданні Держводагентства, протягом 2015–2017 років за відповідними бюджетними програмами використано 3 560,3 млн грн (КПКВК 2407050 – 3 481,4 млн грн, КПКВК 2407070 – 51,4 млн грн, КПКВК 2407120 – 27,5 млн гривень).

У результаті використання вказаного обсягу бюджетних коштів, в межах затверджених бюджетних асигнувань, забезпечено водними ресурсами населення, комунальних споживачів та споживачів агропромислового комплексу Одеської, Миколаївської і Херсонської областей.

Водночас водогосподарським організаціям Одеської, Миколаївської і Херсонської областей, через відсутність відповідних джерел та обсягів фінансування, протягом 2015–2017 років заходи за напрямками забезпечення сільських населених пунктів централізованим питним водопостачанням та захист від шкідливої дії вод не фінансувалися та не виконувалися.

Із зазначеного загального обсягу (3 560,3 млн грн) використаних бюджетних коштів видатки загального фонду державного бюджету становили 946,9 млн грн (26,6 відс.), спеціального – 2 613,4 млн грн (73,4 відсотка).

Тобто протягом 2015–2017 років основним джерелом фінансування водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської і Херсонської областей був спеціальний фонд державного бюджету, формування якого здійснювалося за рахунок надання ними платних послуг. При цьому 3 373,5 млн грн, або 94,7 відс. бюджетних коштів були використані на поточне утримання водогосподарських організацій, а саме:

2 155,1 млн грн (63,9 відс.) – на оплату праці з нарахуваннями;

1 065,7 млн грн (31,6 відс.) – на забезпечення енергоносіями і комунальними послугами;

152,7 млн грн (4,5 відс.) – на придбання матеріальних цінностей, оплату відряджень та послуг (крім комунальних).

І лише 186,8 млн грн, або 5,3 відс. коштів спрямовано на видатки розвитку.

Водночас, через неефективні управлінські рішення учасників бюджетного процесу, як не використані, до державного бюджету повернено 9,6 млн гривень.

У зв'язку з викладеним пропонується рекомендувати Мінприроди і Держводагентству, з метою ефективного використання коштів державного бюджету та досягнення основної мети і завдань відповідних бюджетних програм, забезпечити обґрунтоване планування бюджетних коштів, включаючи видатки на виконання заходів із забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, у тому числі тих, що користуються привізною водою, розбудову та утримання у функціональному стані систем протиаводкового захисту та розвиток

меліорації земель.

Крім того, рекомендувати Кабінету Міністрів України доручити Мінприроди і Мінфіну внести на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції щодо визначення додаткових джерел та обсягів фінансування (враховуючи необхідність збільшення надходжень до спеціального фонду державного бюджету від надання послуг водогосподарськими організаціями та політику децентралізації державних фінансів і державно-приватного партнерства) для виконання заходів із забезпечення централізованим питним водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, у першу чергу у басейні р. Дунай, капітального ремонту та реконструкції меліоративних систем.

3.2.1. Оцінка стану планування та використання бюджетних коштів за КПКВК 2407050 „Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами”

Проведеним аудитом встановлено, що:

➤ Розпорядниками бюджетних коштів (головний розпорядник – Мінприроди, розпорядник другого рівня – Держводагентство, розпорядники нижчого рівня (обласні, басейнові та міжрайонні управління водних ресурсів й інші водогосподарські організації) не забезпечено належного планування та використання бюджетних коштів за бюджетною програмою КПКВК 2407050, що не сприяло ефективному їх використанню та створювало передумови недосягнення основної мети та завдань бюджетної програми.

- Проведений аудит засвідчив, що питому вагу видатків, виділених на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, заплановано спрямувати за бюджетною програмою КПКВК 2407050, основним напрямом використання коштів якої визначено утримання бюджетних установ водогосподарського комплексу (96 відс., або 4 555,3 млн гривень).

Із загального обсягу видатків за КПКВК 2407050 у 2015–2017 роках на поточне утримання водогосподарських організацій планувалось спрямувати 4 419,8 млн грн, або 96,9 відс. (з яких 95,5 відс. (3 536,9 млн грн) – видатки на оплату праці з нарахуваннями та оплату комунальних послуг і енергоносіїв, 4,5 відс. (882,9 млн грн) – видатки на придбання предметів, матеріалів, обладнання та оплату послуг (крім комунальних), і лише 3,1 відс., або 135,5 млн грн, планувалось витратити на видатки розвитку.

І це при тому, що зношеність основних засобів, таких як магістральні і міжгосподарські канали, дамби, споруди на мережі, насосні станції, експлуатаційні дороги, мости, переїзди, насосно-силове обладнання водогосподарських організацій областей становить від 87 до 99 відс., а їх матеріально-технічний стан із року в рік погіршується і вони потребують невідкладного ремонту.

Із загальної суми касових видатків (3 481,4 млн грн) водогосподарськими організаціями Одеської, Миколаївської та Херсонської областей за КПКВК 2407050 – 3 373,5 млн грн, або 96,9 відс. використані на поточне утримання водогосподарських організацій, з них 2 155,1 млн грн, або 63,9 відс. – на оплату праці з нарахуваннями; 1 065,7 млн грн (31,6 відс.) – на забезпечення енергоносіями і комунальними послугами, 152,7 млн грн (4,5 відс.) – на придбання матеріальних цінностей, оплату послуг (крім комунальних) та відряджень. І лише 3,1 відс. коштів, або 107,9 млн грн спрямовано на видатки розвитку, що дає підстави стверджувати про планування та спрямування видатків на розвиток за остаточним принципом.

У зв'язку з викладеним пропонується рекомендувати Мінприроди і Держводагентству, для ефективного використання коштів державного бюджету та досягнення основної мети і завдань бюджетної програми за КПКВК 2407050, забезпечити обґрунтоване планування бюджетних коштів, включаючи видатки на розвиток.

Проведеним аудитом також встановлено, що:

➤ **Механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за КПКВК 2407050, не визначений, що створює ризики законності та ефективності планування та використання бюджетних коштів за цією бюджетною програмою.**

• Згідно зі статтею 20 Бюджетного кодексу (пункт 7) Кабінет Міністрів України відповідними постановами визначив механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті, шляхом затвердження порядків, а саме: за КПКВК 2407070 – постановою від 23.02.2011 № 137; КПКВК 2407120 – від 29.03.2017 № 205; КПКВК 2407800 – від 08.06.2016 № 361.

Водночас механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за КПКВК 2407050, та види робіт, які можна здійснювати за рахунок цих коштів, не визначені. При цьому проведеним аудитом встановлено, що Порядком використання коштів за КПКВК 2407070 (Порядок № 137) визначено перелік робіт, який містить реконструкцію гідротехнічних споруд, берегоукріплення та регулювання русел річок. Зазначені види робіт, як встановлено аудитом, фінансувалися Дунайським БУВР (в умовах відсутності порядку використання бюджетних коштів) у 2015–2017 роках за КПКВК 2407050, КЕКВ 3132 „Капітальний ремонт інших об'єктів” і КЕКВ 3142 „Реконструкція та реставрація інших об'єктів” зі спеціального фонду у сумі 2 323,1 тис. грн (2015 рік – 48,2 тис. грн, 2016 рік – 2 241,2 тис. грн, 2017 рік – 33,7 тис. грн), що не узгоджується з Порядком № 137.

У зв'язку з викладеним пропонується Кабінету Міністрів України доручити Мінприроди щодо внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту порядку використання бюджетних коштів, передбачених у державному бюджеті за КПКВК 2407050 „Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами”.

➤ **Розпорядники бюджетних коштів за КПКВК 2407050 реалізують заходи бюджетної програми за результативними показниками, які не враховують реальний технічний стан наявних меліоративних фондів водогосподарських організацій, що негативно позначається на прийнятті ефективних управлінських рішень щодо необхідності оновлення меліоративного фонду.**

• Проведеним аудитом встановлено, що паспорти бюджетної програми за КПКВК 2407050 на 2015, 2016 і 2017 роки містять результативні показники виконання бюджетної програми, які характеризують лише їх поточне утримання та використання водогосподарського меліоративного комплексу і не враховують теперішній його стан, зокрема зношеність, що підтверджується перевищенням показників затрат над показниками продукту.

Так, проведений аудит засвідчив, що за 2015, 2016 і 2017 роки показник затрат „обсяг електроенергії, що використовується для забезпечення функціонування водогосподарського меліоративного комплексу” водогосподарських організацій Херсонської області перевищив планові показники у 2015 році на 26,4 відс. (або на 44,8 млн кВт.год), 2016 році – на 37,7 відс. (53,7 млн кВт.год) і 2017 році – на 99,7 відс. (139,0 млн кВт.год). При цьому показник продукту „площа можливого поливу зрошуваних земель, згідно із виділеними лімітами на електроенергію” збільшився у 2015, 2016 роках лише на 0,2 відс. (0,7 тис. га), на 10,5 відс. (19,9 тис. га) відповідно, а у 2017 році зменшився на 0,2 відс. (0,4 тис. гектара).

Аналогічно, за 2015, 2016 і 2017 роки показник затрат „обсяг електроенергії, що використовується для забезпечення функціонування водогосподарського меліоративного комплексу” управління Головного Каховського магістрального каналу перевищив планові показники у 2015 році на 75,5 відс. (48,0 млн кВт.год), 2016 році – на 68,8 відс. (43,0 млн кВт.год) і 2017 році – на 158,7 відс. (85,4 млн кВт.год). При цьому показник продукту „обсяг води, поданої у маловодні регіони” збільшився у 2015 році лише на 7,0 відс. (73,8 млн м³), у 2016 році навпаки зменшився на 1,2 відс. (13,2 млн м³) та у 2017 році збільшився на 39,1 відс. (399,9 млн м³).

Такий стан обумовлюється, зокрема, як численними аваріями на об'єктах водогосподарського меліоративного комплексу регіону та відповідними значними втратами води, так і неналежним станом внутрішнього контролю за обсягами використання електроенергії та води.

У зв'язку з викладеним пропонується Кабінету Міністрів України доручити Мінприроди і Мінфіну у паспортах бюджетної програми 2407050 „Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами” передбачати результативні показники, за якими можна було б оцінювати ефективність використання наявних меліоративних фондів з урахуванням їх технічного стану.

➤ **Розпорядники бюджетних коштів за КПКВК 2407050 не забезпечили належний контроль за дотриманням бюджетного**

законодавства під час планування бюджетних коштів на загальну суму 368 693,8 тис. грн, а саме:

- не дотримано вимог Порядку № 228 (пункт 17) в частині обов'язкового врахування під час формування показників, на підставі яких визначаються надходження планового періоду, рівня їх фактичного виконання за останній звітний рік, а також очікуваного виконання за період, що передує планованому, запланованих видатків на суму 231 790,6 тис. грн, зокрема:

- Дунайським БУВР затверджені планові надходження спеціального фонду на 2017 рік занижені порівняно із фактичними надходженнями за минулий рік на 2 122,0 тис. грн, а саме: за фактичних доходів 2016 року в сумі 2 287,2 тис. грн у 2017 році заплановано 165,2 тис. грн, або на 2 122,0 тис. грн менше;

- Херсонським облводресурсів затверджені планові надходження спеціального фонду на 2016 і 2017 роки занижені порівняно із фактичними надходженнями за минулий рік на 109 361,4 тис. грн і 103 981,0 тис. грн відповідно. Так, за фактичних доходів 2015 року в сумі 392 012,3 тис. грн, у 2016 році заплановано 282 650,9 тис. грн, або на 109 361,4 тис. грн менше, за фактичних доходів 2016 року в сумі 408 603,0 тис. грн, у 2017 році заплановано 304 622,0 тис. грн, або на 103 981,0 тис. грн менше;

- Південно-Бузьким БУВР затверджені планові надходження спеціального фонду на 2016 і 2017 роки занижені порівняно із фактичними надходженнями за минулий рік на 3 210,3 тис. грн та 7 666,4 тис. грн відповідно, а саме, за фактичних доходів 2015 року в сумі 16 810,5 тис. грн, у 2016 році заплановано 13 600,2 тис. грн, або на 3 210,3 тис. грн менше; за фактичних доходів 2016 року в сумі 212 66,6 тис. грн, у 2017 році заплановано 13 600,2 тис. грн, або на 7 666,4 тис. грн менше;

- Управлінням Північно-Кримського каналу затверджені планові надходження спеціального фонду на 2016 і 2017 роки занижені порівняно із фактичними надходженнями за минулий рік на 1 720,1 тис. грн та 3 729,4 тис. грн відповідно. Так, за фактичних доходів 2015 року в сумі 7 145,5 тис. грн, у 2016 році заплановано 5 425,4 тис. грн, або на 1 720,1 тис. грн менше, за фактичних доходів 2016 року в сумі 9 719,8 тис. грн, у 2017 році заплановано 5 990,4 тис. грн, або на 3 729,4 тис. грн менше;

- не дотримано вимог Порядку № 228 (пункт 22) в частині необхідності деталізації за видами та кількістю товарів (робіт, послуг) із зазначенням вартості за одиницю показників видатків бюджету та надання кредитів із бюджету, що включаються до проекту кошторису при плануванні видатків, на суму 645 тис. грн, а саме:

- Дунайським БУВР розрахункові показники проекту кошторису на 2015–2017 роки за КЕКВ 2230 „Продукти харчування” загального та спеціального фондів у сумі 38,4 тис. грн не деталізовано за видами та кількістю продуктів харчування із зазначенням вартості за одиницю;

- Південно-Бузьким БУВР розрахункові показники проекту кошторису на 2015–2017 роки за КЕКВ 2230 „Продукти харчування” загального та

спеціального фондів у сумі 7,2 тис. грн не деталізовано за видами та кількістю продуктів харчування із зазначенням вартості за одиницю та за КЕКВ 2250 „Видатки на відрядження” загального та спеціального фондів у сумі 481,0 тис. грн не деталізовано за оплатою добових на відрядження, кількістю осіб, витратами на проїзд, оплатою за проживання;

– Одеським облводресурсів розрахункові показники проекту кошторису на 2015–2017 роки за КЕКВ 2111 „Заробітна плата” і КЕКВ 2120 „Нарахування на оплату праці” спеціального фонду в сумі 118,4 тис. грн не деталізовано за видами виплат та нарахувань;

- проведено планування показників проектів кошторисів на здійснення капітальних видатків без детальних розрахунків, за відсутності затвердженої проектно-кошторисної документації із зазначенням вартості робіт та позитивних висновків комплексної державної експертизи на загальну суму 136 258,2 тис. грн, а саме:

– Херсонським облводресурсів – на 2015 – 2017 роки за КЕКВ 3132 „Капітальний ремонт інших об’єктів” видатки загального фонду у сумі 94 824,9 тис. грн та спеціального фонду – 10 122,0 тис. грн та за КЕКВ 3142 „Реконструкція та реставрація інших об’єктів” загального фонду у сумі 6 809,6 тис. грн та спеціального фонду – 3 443,6 тис. грн;

– Південно-Бузьким БУВР – на 2015 рік видатки спеціального фонду за КЕКВ 3142 „Реконструкція та реставрація інших об’єктів” у сумі 50,0 тис. грн та на 2017 рік за КЕКВ 3132 „Капітальний ремонт інших об’єктів” – 50,0 тис. грн;

– Управлінням Північно-Кримського каналу – на 2015–2017 роки за КЕКВ 3132 „Капітальний ремонт інших об’єктів” видатки загального фонду в сумі 20 958,1 тис. гривень.

Зважаючи на те, що особи, якими скоєно адміністративне правопорушення, на час проведення контрольного заходу звільнились з об’єкта аудиту, протоколи про адміністративне правопорушення контрольною групою Рахункової палати не складалися.

У зв’язку з викладеним пропонується Мінприроди, Держводагентству та водогосподарським організаціям, які були об’єктами аудиту, запровадити дієвий контроль за дотриманням вимог чинного законодавства України при плануванні видатків державного бюджету за КПКВК 2407050.

➤ Через відсутність дієвої системи внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів, кошти державного бюджету за КПКВК 2407050 у сумі 1 284,6 тис. грн використано нерезультативно та 78,2 тис. грн – непродуктивно.

Проведеним аудитом встановлені окремі факти нерезультативного використання бюджетних коштів за КПКВК 2407050, а саме:

– Іванівським міжрайонним управлінням водного господарства Херсонського облводресурсів у 2017 році кошти спеціального фонду за

КЕКВ 3132 у сумі 417,3 тис. грн спрямовано на проведення капітального ремонту за об'єктом „Капітальний ремонт фасаду (утеплення) виробничої будівлі Іванівського МУВГ за адресою: Херсонська область, смт Іванівка вул. Миру, 5”, при цьому роботи у 2017 році були виконані лише на 50,3 відс. (вартість робіт згідно з проектно-кошторисною документацією та експертним звітом Херсонської філії ДП „Укрдержбудекспертиза” становить 829,1 тис. грн), у результаті капітальний ремонт об'єкта у 2017 році не закінчено, об'єкт на момент аудиту не відремонтовано та не введено в експлуатацію. Крім того, Херсонським облводресурсів у 2017 році за рахунок видатків спеціального фонду за КЕКВ 2240 „Оплата послуг (крім комунальних)” оплачені послуги з пошуку, підбору та множення проектною документації за об'єктом "Іванівський груповий водопровід. І черга" вартістю 3,6 тис. грн, при цьому роботи з реконструкції чи будівництва групових водопроводів Херсонським облводресурсів на 2017 рік не планувались та не проводились;

– Снігурівським управлінням водного господарства Південно-Бузького БУВР у 2017 році за рахунок видатків спеціального фонду за КЕКВ 3110 „Придбання обладнання і предметів довгострокового користування” придбано обладнання та предмети довгострокового використання на загальну суму 197,0 тис. грн (потреба на 2017 рік не визначалась), які з дати придбання до моменту проведення аудиту не використовуються. Так, придбані у серпні 2017 року висоторіз вартістю 20,0 тис. грн, у листопаді 2017 року апарат миючий Керхер вартістю 13,0 тис. грн та у вересні 2017 року трактор вартістю 164,0 тис. грн на момент аудиту не використовуються. Крім того, Жовтневим управлінням водного господарства Південно-Бузького БУВР (перейменовано у Вітовське УВГ Південно-Бузького МУВГ) у 2015 році кошти спеціального фонду за КЕКВ 3132 „Капітальний ремонт інших об'єктів” у сумі 326,2 тис. грн спрямовано на проведення капітального ремонту за об'єктом „Капітальний ремонт виробничих будівель Жовтневого УВГ по вул. Бригадна, 44а, м. Миколаїв”, при цьому роботи у 2015 році були виконані лише на 71,0 відс. (вартість робіт згідно з проектно-кошторисною документацією та експертним звітом Миколаївської філії ДП „Укрдержбудекспертиза” становить 461,06 тис. грн), у результаті об'єкт не введено в експлуатацію. До того ж кошти на завершення капітального ремонту зазначеного об'єкта у 2016–2017 роках не планувались;

– Дунайським БУВР у 2017 році за рахунок видатків загального фонду за КЕКВ 2210 „Предмети, матеріали, обладнання та інвентар” придбано човен вартістю 11,5 тис. грн (потреба на 2017 рік не визначалась), який з дати придбання (грудень 2017 року) до 28.02.2018 не використовується;

– Управлінням каналів Інгулецької зрошувальної системи у 2016 році за рахунок видатків спеціального фонду за КЕКВ 2240 „Оплата послуг (крім комунальних)” придбано послуги зі встановлення комп'ютерної програми „1С: Підприємство 8. Комплексний облік для бюджетних установ” вартістю 10,0 тис. грн та послуги з інформаційно-технологічного супроводу відповідного

програмного забезпечення на 7,9 тис. грн, при цьому з дати придбання (листопад 2016 року) до моменту проведення аудиту програмне забезпечення не використовується;

– Управлінням Північно-Кримського каналу у 2016 році за рахунок видатків загального фонду за КЕКВ 2240 „Оплата послуг (крім комунальних)” оплачені послуги з розробки проектно-кошторисної документації "Капітальний ремонт системи теплопостачання та водопостачання промбазис Управління Північно-Кримського каналу, Херсонська область, м. Нова Каховка, м. Таврійськ" вартістю 73,1 тис. грн, при цьому роботи з капітального ремонту зазначеного об'єкта на 2016–2017 роки не планувались та не проводились. Крім того, Управлінням Північно-Кримського каналу у 2017 році за рахунок видатків спеціального фонду за КЕКВ 3110 „Придбання обладнання і предметів довгострокового користування” придбано човен Windboat-29M вартістю 40,5 тис. грн (потреба на 2017 рік не визначалась), який з дати придбання (жовтень 2017 року) до 30.03.2018 не використовувався;

– Вітовським УВГ Південно-Бузького МУВГ у 2017 році за рахунок видатків спеціального фонду за КЕКВ 3110 придбано автомобіль Mercedes-Benz VITO 109TDI 2006 року випуску вартістю 197,5 тис. грн з обґрунтуванням необхідності його використання для забезпечення безперебійної роботи насосних станцій, що перебувають на балансі Вітовського УВГ, термінової доставки запасних частин до насосно-силового та електричного обладнання з метою ліквідації поломок (аварій). При цьому аудитом встановлено, що через 10 днів з дати придбання автомобіля Вітовським УВГ на підставі договору безоплатного користування (позички) майна від 04.01.2018 № Р-1/341 автомобіль передано у безоплатне користування Південно-Бузькому БУВР у термін до 04.04.2018. Отже, обґрунтовуючи придбання автомобіля Mercedes-Benz VITO 109TDI, в. о. начальника Вітовського УВГ Хайчевським М. М. фактично знівельовано основну мету придбання автомобіля, в результаті чого з грудня 2017 року до теперішнього часу він використовується не за призначенням, відповідно, кошти у сумі 197,5 тис. грн використані нерезультативно.

Крім того, аудитом встановлено, що Управлінням каналів Інгулецької зрошувальної системи внаслідок неефективних управлінських рішень допущено *непродуктивне використання коштів державного бюджету* у сумі 78,2 тис. грн, зокрема, за несвоєчасну оплату спожитої електроенергії сплачено штрафні санкції.

У зв'язку з викладеним, пропонується Мінприроди, Держводагентству та водогосподарським організаціям, які були об'єктами аудиту, запровадити дієвий внутрішній контроль за ефективним використанням коштів державного бюджету за КПКВК 2407050 та вжити невідкладних заходів щодо належного планування потреби придбання водогосподарськими організаціями товарно-матеріальних цінностей та їх подальшого ефективного використання за призначенням.

➤ **Розпорядники бюджетних коштів за КПКВК 2407050 не забезпечили цільове та законне використання бюджетних коштів на суму 8,3 тис. грн, що, зокрема, тягне за собою адміністративну відповідальність.**

Проведеним аудитом встановлено, що:

– Управління каналів Інгулецької зрошувальної системи з недотриманням вимог пунктів 1.6 та пунктів 3.1.1. Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету¹⁰ у 2016 році за рахунок видатків спеціального фонду за КПКВК 2407050 за договором від 05.08.2016 № 131 з ПП «Кісельов Д. Л.» придбано основний засіб – кондиціонер у комплекті (зовнішній та внутрішній блоки) вартістю 7,1 тис. грн (без ПДВ) за рахунок поточних видатків (КЕКВ 2210) замість капітальних видатків (КЕКВ 3110), що згідно зі статтею 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства. Крім того, з недотриманням вимог підпункту 3.2.3, пункту 3 розділу II Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку у державному секторі 121 "Основні засоби"¹¹ придбаний кондиціонер вартістю 7,1 тис. грн зараховано до складу малоцінних необоротних матеріальних активів;

– Дунайським БУВР з недотриманням пункту 3.2 Лінійних базових норм із застосуванням коригуючих коефіцієнтів, визначених наказами Міністерства транспорту України від 10.02.1998 № 43 та Міністерства інфраструктури України від 24.01.2012 № 36, при списанні у 2017 році пального не застосовувались коефіцієнти, що зменшують норми витрат пального під час пересування автотранспорту за межами міст (від 10 до 20 відс.), що призвело до завищення обсягів списання пального (бензин А-92) в кількості 46,0 л на суму 1,2 тис. гривень.

Зважаючи на те, що особи, якими скоєно адміністративне правопорушення, на час проведення контрольного заходу звільнились з об'єкта аудиту, протоколи про адміністративне правопорушення контрольною групою Рахункової палати не склалися.

У зв'язку з викладеним, пропонується Мінприроди, Держводагентству вжити заходів щодо усунення водогосподарськими організаціями, які були об'єктами аудиту, виявлених порушень під час використання бюджетних коштів і притягнення до відповідальності винних у цьому посадових осіб, включаючи спрямування відповідних матеріалів до правоохоронних органів.

➤ **Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня (водогосподарські організації) за КПКВК 2407050 не забезпечили дотримання вимог чинного законодавства при закупівлі товарів, робіт і**

¹⁰ Затверджена наказом Мінфіну від 12.03.2012 № 333 (у редакції наказу Мінфіну від 21.06.2012 № 754), зареєстрованим у Мін'юсті від 27.03.2012 за № 456/20769.

¹¹ Затверджене наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін'юсті 01.11.2010 за № 1017/18312.

послуг за кошти державного бюджету на загальну суму 1 885,5 тис. грн, що тягне за собою адміністративну відповідальність.

Проведеним аудитом встановлено окремі факти визначення переможцем, укладення договору та здійснення оплати учаснику, пропозиція якого не відповідала умовам тендерної документації, а саме:

- Бериславським міжрайонним управлінням водного господарства Херсонського облводресурсів з недотриманням вимог частин 2 і 4 статті 30 Закону України від 25.12.2015 № 922 „Про публічні закупівлі” при здійсненні у 2017 році публічних закупівель за предметом закупівлі за ДК 021:2015 „Паливо - 09100000-0” (бензин марки А-95 – 800 літрів, бензин А-92 – 15000 літрів, дизельне паливо – 8500 літрів) не була відхилена пропозиція учасника ТОВ „Гермес Форт”, яка не відповідала умовам тендерної документації. Зокрема, учасником ТОВ "Гермес Форт" не надано оригіналу або копії довідки з банку про наявність поточного рахунку, які вимагались пунктом 7 Додатка № 1 до ТД, не надано документів, передбачених статтею 17 Закону № 922 для переможців торгів, зокрема, оригіналу або нотаріально завіреної копії довідки про відсутність заборгованості з податків і зборів (обов’язкових платежів), виданої органами ДФС, яка діє на дату подання документа. Як наслідок, незважаючи на те, що пропозиція учасника ТОВ „Гермес Форт” не відповідала вимогам ТД, його визначено переможцем та укладено договір на суму 522,0 тис. грн, який оплачений в повному обсязі;

- Приморським управлінням водного господарства Херсонського облводресурсів з недотриманням вимог пункту 4 частини першої статті 30 Закону № 922 при здійсненні у 2017 році публічних закупівель по предмету закупівлі за ДК 021:2015 „09130000-9 Нафта і дистилати” (бензин марки А-92 – 16 160 літрів, дизельне паливо – 16 000 літрів) не була відхилена пропозиція учасника ТОВ „Діском Юкрейн”, яка не відповідала умовам ТД. Зокрема, учасником ТОВ "Діском Юкрейн" надано інформаційну довідку, в якій не зазначено наявності обладнання та матеріально-технічної бази, які вимагались пунктом 1 Розділу 3 ТД та Додатком № 2 до ТД, не надано документів в електронній формі, передбачених статтею 17 Закону № 922 для переможців торгів, зокрема, оригіналу або нотаріально завіреної копії довідки про відсутність заборгованості з податків і зборів (обов’язкових платежів), виданої органами ДФС, а також оригіналу або нотаріально завіреної копії документа Управління інформаційно-аналітичного забезпечення ГУМВС України, яким підтверджується, що службова (посадова) особа переможця, яку уповноважено учасником представляти його інтереси під час проведення процедури закупівлі, до кримінальної відповідальності не притягується, засудженим(ою) (за кримінальними справами) не значиться та в розшуку не перебуває. Як наслідок, незважаючи на те, що пропозиція учасника ТОВ „Діском Юкрейн” не відповідала вимогам ТД, його визначено переможцем та укладено договори на суму 665,6 тис. грн, які оплачені в повному обсязі;

- Жовтневим управлінням водного господарства Південно-Бузького БУВР з недотриманням вимог пункту 3 частини першої статті 29 Закону

України від 10.04.2014 № 1197 „Про здійснення державних закупівель” (був чинним до 01.08.2016) при здійсненні у 2015 році державних закупівель за предметом закупівлі за ДК 19.20.2 „Паливо рідинне та газ, оливи мастильні” не були відхилені пропозиції учасників ТОВ „Торговий дім „Маркет-Плюс” та ТОВ ВТФ „АВІАС”, що не відповідали умовам документації конкурсних торгів (далі – ДКТ). Зокрема, в пропозиції ТОВ „Торговий дім „Маркет-Плюс” замість оригіналів, які вимагалися в ДКТ, надано копії таких документів: довідки про несудимість посадових осіб учасника, виписки з єдиного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців, довідки з банку про відсутність/наявність заборгованості за кредитами. Надані в пропозиції учасника ТОВ ВТФ „АВІАС” копії документів не завірені належним чином, як це передбачено ДКТ, зокрема не зазначено посади особи, що завірила копію, а також її прізвища та ініціалів і дати;

- В пропозиції також відсутні передбачені ДКТ сертифікати та паспорти якості на паливо та оливи мастильні. Замість оригіналів, які вимагалися в ДКТ, надано копію довідки про несудимість посадових осіб учасника, виписки з єдиного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців. Як наслідок, пропозицію, яка підлягала оцінці, було надано лише одним учасником – ТОВ „Азимут–Юг”, у зв’язку з чим торги, за якими переможцем визначено вказане підприємство, підлягали відміні. Однак з порушенням вимог частини першої статті 30 Закону № 1197, за відсутності інших конкурентних пропозицій, з ТОВ „Азимут–Юг” укладено договір на загальну суму 419,2 тис. грн, оплачений в повному обсязі.

- Управлінням Північно-Кримського каналу з недотриманням вимог пунктів 2 та 4 частини першої статті 30 Закону 922 при здійсненні у листопаді 2016 року публічних закупівель за предметом закупівлі за ДК 021:2015 „Бензин – 09132000-3” (бензин марки А-92 – 16250 літрів) не була відхилена пропозиція учасника ТОВ „Кворум–Нафта”, яка не відповідала умовам ТД. Зокрема, учасником ТОВ "Кворум–Нафта" не надано підтверджуючих документів щодо герметизації обладнання, резервуарів та запобігання розливу палива, які вимагались у Додатку № 4 до ТД. Крім того, в порушення вимог частини 3 статті 12 Закону № 922 документи, надані в пропозиції учасника ТОВ „Кворум–Нафта”, не містили електронного цифрового підпису учасника та не відповідали вимогам статті 7 Закону України від 22.05.2003 № 851 «Про електронні документи та електронний документообіг». Як наслідок, Управлінням Північно-Кримського каналу, незважаючи на те, що пропозиція учасника ТОВ „Кворум–Нафта” не відповідала вимогам ТД, його визначено переможцем та укладено договір на суму 278,7 тис. грн, оплачений в повному обсязі.

З огляду на те, що особи, якими скоєно адміністративне правопорушення, на час проведення контрольного заходу звільнились з об’єкта аудиту, протоколи про адміністративне правопорушення контрольною групою Рахункової палати не склалися.

У зв'язку з викладеним пропонується Мінприроди, Держводагентству та об'єктам контролю:

- запровадити дієвий контроль за дотриманням вимог чинного законодавства України при здійсненні процедур закупівель товарів, робіт і послуг;
- притягнути до відповідальності винних посадових осіб, які допустили порушення вимог законодавства;
- підготувати та спрямувати відповідні матеріали до правоохоронних органів.

➤ Через неналежний контроль відповідальності за порушення умов договорів про надання послуг згідно з Цивільним Кодексом України (стаття 901–907) щодо своєчасної їх оплати, дебіторська заборгованість по водогосподарських організаціях та управліннях каналів, які були об'єктами аудиту, обліковувалася станом на 01.01.2015 – 21,2 млн грн, на 01.01.2016 – 10,8 млн грн, на 01.01.2017 – 8,0 млн грн, на 01.01.2018 – 11,0 млн гривень. При цьому втрати надходжень спеціального фонду державного бюджету в результаті списання дебіторської заборгованості за доходами у 2015–2017 роках становили 829,1 тис. гривень.

Проведеним аудитом встановлено, що водогосподарськими організаціями не здійснювався належний контроль відповідальності за порушення договору про надання послуг згідно з Цивільним Кодексом України (стаття 901–907) щодо своєчасної оплати за надані послуги в рамках договорів, а також оплати штрафних санкцій за неналежне виконання зобов'язань з боку контрагентів, у результаті чого основна їх діяльність потерпає від нестачі фінансових ресурсів.

Проведений в ході аудиту аналіз повноти та своєчасності власних надходжень водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської та Херсонської областей (2015–2017 роки – 2 700,1 млн грн) засвідчив, що дебіторська заборгованість по водогосподарських організаціях та управліннях каналів, які були об'єктами аудиту, становила станом на 01.01.2015 – 21,2 млн грн, на 01.01.2016 – 10,8 млн грн, на 01.01.2017 – 8,0 млн грн, на 01.01.2018 – 11,0 млн гривень. При цьому у 2015–2017 роках списано дебіторську заборгованість за доходами у сумі 829,1 тис. гривень.

Водночас договорами про надання послуг з подачі води водогосподарськими організаціями споживачам передбачена оплата авансовим платежем 100-відсоткової вартості електроенергії, яка використовується для надання послуг водогосподарськими організаціями (вартість електроенергії в структурі вартості таких послуг становить майже 80 відсотків).

Проведений аудит також засвідчив, що заходи впливу на контрагентів-дебіторів, визначені умовами договорів, в частині сплати пені надавачами послуг не застосовувалися.

Зазначене є черговим свідченням відсутності належного контролю з боку водогосподарських організацій за виконанням укладених договорів.

Зокрема, аудитом встановлено, що дебіторська заборгованість списувалась у зв'язку з:

1) *визнанням у судовому порядку боржника банкрутом та відсутністю у нього майна на суму 444,4 тис. грн (53,6 відс.), а саме:*

– Бериславським МУВГ у 2017 році списано 313,9 тис. грн ТОВ «Агрофірма «Сфера». Дата виникнення боргу – 2013 рік. Рішення Суду на користь Бериславського МУВГ від 21.03.2014. Видано наказ на примусове стягнення заборгованості. Стягнення заборгованості було неможливе у зв'язку з відсутністю грошових коштів та майна у боржника;

– Чаплинським УВГ у 2017 році списано 67,9 тис. грн ТОВ «Вішва Ананда». Дата виникнення – 2012 рік. Рішення Суду на користь Чаплинського УВГ від 25.04.2013. Видано наказ 21.06.2013 на примусове стягнення заборгованості. Виконавчою службою відкрито виконавче провадження;

– Баштанським МУВГ у 2017 році списано 58,5 тис. гривень. Згідно з рішенням Господарського суду Миколаївської області від 05.12.2013 позов Баштанського МУВГ до ФОП «Карпаченко Ю. В.» задоволений повністю. Відповідно до матеріалів виконавчих проваджень від 15.06.2015 № 51438351 та від 15.06.2016 № 51448440 у ФОП «Карпаченко Ю. В.» рухоме та нерухоме майно відсутні;

– Каланчацьким УВГ у 2015 році списано 4,1 тис. грн Ф/Г «Таврида». Дата виникнення – 2003 рік. Рішення Суду на користь Каланчацького УВГ від 13.12.2004 (наказ на примусове стягнення заборгованості). За період з 2005 по 2014 рік наказ перебував на виконанні у ВДВС. Стягнення заборгованості було неможливе у зв'язку з відсутністю грошових коштів та майна у боржника;

2) *рішенням суду, зокрема Миколаївським МУВГ у 2016 році згідно з рішенням Господарського суду Миколаївської області від 26.07.2016 щодо неправомірного підвищення вартості води на зрошення списано 308,8 тис. грн (37,2 відс.), (ТОВ «Шевченко» – 49,8 тис. грн, КСП «Сонячний» – 96,5 тис. грн, ТОВ «Петровського» – 162,4 тис. гривень);*

3) *ліквідацією підприємства, зокрема Південно-Бузьким БУВР у 2017 році списано 63,5 тис. грн (7,7 відсотка);*

4) *закінченням строку позовної давнини, зокрема Снігурівським УВГ у 2017 році відповідно до протоколу інвентаризації списано 0,6 тис. грн (0,1 відсотка). У зв'язку із закінченням строку позовної давнини позов не подавався;*

5) *смертю боржників 11,8 тис. грн (1,4 відс.), зокрема Іванівським МУВГ у 2015, 2016 роках списано 33 абонентам населеного пункту смт Іванівка 5,6 тис. грн та 6,2 тис. грн відповідно.*

У зв'язку з викладеним пропонується Мінприроди, Держводагентству та об'єктам контролю вжити невідкладних заходів щодо удосконалення системи організаційної роботи з укладання та виконання договорів з водогосподарськими організаціями, посилення відповідальності посадових осіб, забезпечення зменшення

водогосподарськими організаціями дебіторської заборгованості за доходами, притягнути до відповідальності винних у цьому посадових осіб із спрямуванням відповідних матеріалів до правоохоронних органів.

3.2.2. Оцінка стану планування та використання бюджетних коштів за КПКВК 2407070 „Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, у тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області”

Проведеним аудитом встановлено, що:

➤ Розпорядниками бюджетних коштів (головний розпорядник – Мінприроди, розпорядник другого рівня – Держводагентство, розпорядники нижчого рівня (обласні, басейнові та міжрайонні управління водних ресурсів й інші водогосподарські організації) не забезпечено належного планування та використання бюджетних коштів за бюджетною програмою КПКВК 2407070, що не сприяло ефективному їх використанню та створювало передумови недосягнення основної мети та завдань бюджетної програми.

Проведений аудит засвідчив, що у 2015, 2016 роках відповідно до пропозицій, погоджених Одеською облдержадміністрацією та Головним управлінням ДСНС України в Одеській області, передбачалось проведення в Одеській області 31 протипаводкового заходу з плановим обсягом видатків 163,4 млн грн на об'єктах з рівнем будівельної готовності менш як 80 відс. (2015 рік – 27 заходів на 143,0 млн грн, 2016 рік – 4 заходи на 20,4 млн гривень).

За бюджетною програмою 2407070 у 2015 та 2016 роках обсяг касових видатків становив 51,4 млн грн (2015 рік – 39,0 млн грн, 2016 рік – 12,4 млн грн), або 31,5 відс. потреби (163,4 млн грн) та 85,0 відс. від затверджених бюджетних асигнувань зі змінами (60,5 млн грн).

Затверджені Плани заходів із захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь на 2015 і 2016 роки передбачали виконання на території Одеської та Херсонської областей у 2015 році п'яти заходів із плановим обсягом видатків 44,9 млн грн; у 2016 році – одного заходу із плановим обсягом видатків 15,6 млн гривень.

Із включених заходів у 2015–2016 роках на виконання одного – будівництво капітальної споруди у Херсонській області (кошторисною вартістю 59,0 млн грн з рівнем будівельної готовності менше 80 відс.) спрямовано 55,7 млн грн (2015 рік – 43,4 млн грн, 2016 рік – 15,6 млн грн), використано – 50,0 млн грн (2015 рік – 37,6 млн грн, 2016 рік – 12,4 млн грн), як наслідок, роботи за цим об'єктом не були завершені, об'єкт в експлуатацію не введений (для завершення робіт необхідно 4,3 млн грн), а кошти в кінці бюджетних періодів відповідно у сумі 5,8 млн грн і 3,3 млн грн повернено до державного бюджету.

Довідково. Будівництво зазначеного об'єкта було розпочато у 2015 році відповідно до плану заходів на виконання низки доручень Верховної Ради України та Уряду, зокрема

пункту 3 протоколу наради від 28.05.2014 під головуванням Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В. Гройсмана.

У 2016 році кошти на будівництво об'єкта виділено з державного бюджету відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 738-р.

На 2017 рік видатки за КПКВК 2407070 не передбачені державним бюджетом. При цьому для виконання загального комплексу робіт з протипаводкового захисту, що гарантуватиме в цілому екологічну безпеку життєдіяльності населення Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, необхідне додаткове фінансування.¹²

Слід зазначити, що протягом 2017 року було здійснено перерахунок кошторисної документації. Отже, станом на 01.01.2018 загальна кошторисна вартість будівництва капітальної споруди становить 71,6 млн грн, а на його завершення вже необхідно понад 21 млн гривень.

При цьому відсутність за КПКВК 2407070 бюджетних асигнувань на проведення видатків у 2017 році створило ризик незавершення будівництва жодного із 13 об'єктів незавершеного будівництва, які рахуються на балансі водогосподарських організацій (з них: 12 рахуються на балансі Одеської ОДБВО та один – на балансі Дунайського БУВР), при цьому по Одеській ОДБВО об'єкт – будівництво капітальної споруди у Херсонській області має рівень будівельної готовності 91,6 відс., а по Дунайському БУВР – з 2008 року не завершено будівництво гідрохімічної лабораторії поверхневих вод (з рівнем будівельної готовності 50 відсотків). Тобто доведені асигнування державного бюджету не забезпечували потреби у створенні системи протипаводкового захисту на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей.

У зв'язку з викладеним пропонується рекомендувати Кабінету Міністрів України доручити Міністерству фінансів України і Мінприроди при підготовці проекту державного бюджету на наступні періоди передбачати обґрунтовані джерела та обсяги видатків на заходи із захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, які спрямовувати в першу чергу на завершення будівництва розпочатих об'єктів.

Рекомендувати Мінприроди та Держводагентству, з метою ефективного використання коштів державного бюджету та досягнення основної мети і завдань бюджетної програми за КПКВК 2407070, забезпечити обґрунтоване планування бюджетних коштів, виключаючи випадки спрямування коштів державного бюджету на нові об'єкти за наявності незавершених об'єктів будівництва.

Проведеним аудитом також встановлено, що:

➤ **Через відсутність фактичних джерел та обсягів видатків на заходи із захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та**

¹² За даними водогосподарських організацій досліджуваних областей усього необхідно майже 500,0 млн гривень.

сільськогосподарських угідь, зростають ризики невиконання існуючими системами гідротехнічних водогосподарських споруд на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей визначених функцій, а отже, зростають ризики затоплення відповідних територій.

Особливе занепокоєння викликає стан захисного фронту від підтоплення уздовж української ділянки р. Дунай, який на сьогодні незадовільний та неспроможний захистити від затоплення населення, яке проживає на території басейну р. Дунай, у кількості 252,0 тис. чоловік, що становить 12 відс. загальної кількості населення Одеської області, та 120 виробничих об'єктів.

Довідково. Басейн української частини р. Дунай розташований на території восьми адміністративних районів Одеської області: Ренійський, Болградський, Ізмаїльський, Кілійський, Татарбунарський, Саратський, Арцизький, Тарутинський. Загальна площа басейну становить – 11,4 тис. км², або 34 відс. загальної площі Одеської області.

Весь захисний фронт української частини р. Дунай у межах Одеської області являє собою земляні дамби з місцевих ґрунтів, які умовно поділяються на три ділянки: Рені – Ізмаїл (66 км), Ізмаїл – Кілія (36 км), Кілія – Вилкове (29 км), острови Кислицький, Степовий, Катенька, Машенька та шлюзи-регулятори, які забезпечують регулювання рівневого режиму та здійснення водообміну на Придунайських водосховищах. *Треба зазначити, що всі захисні дамби розташовані на крайці берегового уступу і постійно зазнають негативного впливу від дії води навіть при низьких рівнях у р. Дунай, а під час проходження паводків відбувається розмив як основи, так і тіла дамби.*

На балансі Дунайського БУВР¹³ перебуває 21 дамба¹⁴ загальною довжиною 315 км, з них вздовж р. Дунай – 225 км, які побудовані за спрощеними проектами та введені в експлуатацію у 50–70-х роках минулого століття. На сьогодні, через застарілість, непроведення своєчасно профілактичних ремонтних робіт, недотримання правил експлуатації технічний стан дамб є незадовільний та не забезпечує гарантованого захисту територій від підтоплення при щорічному зростанні ризиків виникнення аварій на гідротехнічних спорудах та водних об'єктах, адже дамби по всій довжині не мають кріплення та не складають єдиного фронту для захисту від високих повеней і паводків (винятком є дамби на ділянці Рені – шлюз «Прорва», які були реконструйовані у 2010–2013 роках, та на ділянці Ізмаїл – Кілія, які будувалися у складі проектів будівництва зрошувальних систем із позначками по гребню, що відповідають необхідним вимогам).

¹³ Діючим положенням про Дунайське БУВР, затвердженим наказом Державного агентства водних ресурсів України від 23.12.2016 № 247, визначено, що основним завданням Дунайського БУВР є здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням шкідливій дії вод у межах сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь і ліквідацією її наслідків, включаючи протипаводковий захист цих територій у межах басейну р. Дунай; реалізація заходів щодо розвитку водного господарства, експлуатації водних об'єктів державного водогосподарського та протипаводкового комплексів у межах басейну р. Дунай.

¹⁴ Земляні дамби – це земляні насипи з місцевих ґрунтів висотою від 2 до 4 метрів, шириною по гребеню 3–4 метри.

Також до складу захисного фронту від підтоплення та часткового затоплення входять 13 шлюзів-регуляторів, технічний стан і пропускна спроможність яких не відповідають нормативним вимогам, адже вони побудовані за спрощеними проектами та експлуатуються без капітального ремонту з 50–70-х років минулого століття. Особливо небезпечними є ділянка 108–109 км р. Дунай, ділянка 97 км р. Дунай, шлюз-регулятор «Репіда» та шлюз-регулятор «Громадський».

Для реалізації повного комплексу протипаводкових заходів (відновлення дамб, шлюзів-регуляторів, розчищення водопропускних каналів, укріплення берега, удосконалення системи спостереження та прогнозування паводків), у тому числі за рахунок коштів місцевого бюджету, необхідне додаткове фінансування¹⁵, що значно збільшить навантаження на державний бюджет у наступні бюджетні періоди. Незважаючи на це, фінансування на проведення капітальних ремонтів водогосподарських споруд, які виконують функції протипаводкового захисту, з 2015 року фактично призупинено.

До того ж, проведеним аудитом встановлено, що схеми використання і охорони води та відтворення водних ресурсів, які повинні визначати заходи із запобігання шкідливій дії вод, до теперішнього часу Дунайським БУВР остаточно не розроблені.

Результати аудиту також засвідчили, що в Херсонській області з 2012 року діє Комплексна програма розвитку водного господарства Херсонської області на період до 2020 року, на виконання заходів якої в частині захисту сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод за останні три роки з місцевих бюджетів спрямовано 3,6 млн грн, що дало змогу відремонтувати три гідротехнічні споруди. При цьому невирішеним залишається питання захисту майже 300 населених пунктів Херсонської області, які перебувають під загрозою затоплення та підтоплення.

В Миколаївській області з 2013 року діє Регіональна цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013–2017 роки, в Одеській – Регіональна програма розвитку водного господарства Одеської області на період до 2021 року. Водночас жодна з програм не передбачає залучення коштів місцевих бюджетів на виконання заходів щодо захисту сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод.

Ситуація з фінансуванням протипаводкових заходів упродовж останніх трьох років унеможливила виконання робіт навіть у мінімальних обсягах, і це при тому, що останнім часом частота високих паводків неухильно збільшується в зв'язку з підвищенням антропогенного впливу на водозбори, порушенням водоохоронного режиму господарювання і підвищенням водності річок.

У зв'язку з викладеним пропонується Кабінету Міністрів України доручити Мінприроди і Мінфіну в частині внесення на розгляд Кабінету Міністрів України пропозицій, узгоджених з обласними державними

¹⁵ За даними Дунайського БУВР необхідно понад 364,4 млн гривень.

адміністраціями, щодо визначення додаткових джерел та обсягів фінансування заходів із захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в першу чергу у басейні р. Дунай.

3.2.3. Оцінка стану планування та використання бюджетних коштів за КПКВК 2407120 „Розвиток та поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених систем”

Проведеним аудитом встановлено, що:

➤ Розпорядниками бюджетних коштів (головний розпорядник – Мінприроди, розпорядник другого рівня – Держводагентство, розпорядники нижчого рівня (обласні, басейнові та міжрайонні управління водних ресурсів й інші водогосподарські організації) не забезпечено належного планування та використання бюджетних коштів за бюджетною програмою КПКВК 2407120, що не сприяло ефективному їх використанню та створювало передумови недосягнення основної мети та завдань бюджетної програми.

Проведений аудит засвідчив, що на розвиток та поліпшення екологічного стану зрошувальних та осушувальних систем у 2017 році використано кошти державного бюджету за КПКВК 2407120 у сумі 27,5 млн грн, що становить 98,2 відс. потреби, та затверджених бюджетних асигнувань, зі змінами (28,0 млн гривень). Решту – 0,5 млн грн повернено до державного бюджету.

Затвердженим Планом заходів на 2017 рік передбачалося виконання Одеською ОДБВО відповідних заходів на семи об'єктах із плановим обсягом видатків 28,0 млн грн, фактично використано 27,5 млн грн бюджетних коштів.

Слід зауважити, що із семи об'єктів, включених підприємством до Плану заходів, всі були новими, а загальний обсяг асигнувань, спрямований на їх реконструкцію і розподілений між ними, був недостатнім для їх завершення у 2017 році, що призвело до розпорошення коштів державного бюджету за КПКВК 2407120 у сумі 27,5 млн грн та зростання незавершеного будівництва (рівень готовності об'єктів становить від 85 відс. до 99,6 відсотка). При цьому відповідно до листа Держводагентства від 08.05.2018 № 2715/5/11-18 щодо шести із зазначених вище об'єктів триває процедура оформлення декларації про готовність об'єктів до експлуатації.

У зв'язку з викладеним, пропонується рекомендувати Мінприроди та Держводагентству для ефективного використання коштів державного бюджету та досягнення основної мети і завдань бюджетної програми за КПКВК 2407120 забезпечити обґрунтоване планування бюджетних коштів, виключаючи випадки спрямування коштів державного бюджету на нові об'єкти за наявності незавершених об'єктів будівництва.

Проведений аудит засвідчив:

➤ Через значну зношеність елементів зрошувальних систем та недостатність дощувальної техніки на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей не зрошуються майже 500 тис. га

сільськогосподарських земель, відбуваються значні втрати води під час її транспортування, а отже, знижується урожайність сільськогосподарських культур (на зрошуваних землях урожайність збільшується у 2–4 рази).

Меліоративні системи Одеської, Миколаївської та Херсонської областей розраховані на зрошення 844,3 тис. га (в Одеській – 226,9 тис. га, Миколаївській – 190,3 тис. га, Херсонській – 427,1 тис. га). При цьому на сьогодні реально існує можливість поливати 513,3 тис. га (в Одеській – 124,4 тис. га, Миколаївській – 88,5 тис. га, Херсонській – 300,4 тис. га), або 60,8 відс. наявних зрошуваних земель. На теперішній час фактично зрошується лише 368,0 тис. га (в Одеській – 38,3 тис. га, Миколаївській – 29,3 тис. га, Херсонській – 300,4 тис. га), або 43,6 відс. наявних зрошуваних земель.

Як наслідок, на 476,3 тис. га земель наявні зрошувальні системи не використовуються, а отже, зрошення не здійснюється, з яких в Одеській області – 188,6 тис. га, або 83,1 відс. загальної площі зрошуваних земель, в Миколаївській – 161,0 тис. га (84,6 відс.) та Херсонській – 126,7 тис. га (29,7 відсотка).

Основними причинами невикористання зрошувальних систем є:

- **Застарілість внутрішньогосподарських мереж та насосно-силового обладнання та відсутність джерел фінансування на капітальний і поточний ремонт.**

Меліоративні фонди державних меліоративних систем Одеської, Миколаївської та Херсонської областей побудовані в 50–80-х роках минулого сторіччя, в результаті чого окремі об'єкти взагалі не використовуються понад десять років через їх незадовільний технічний стан, а основні об'єкти меліоративної мережі потребують невідкладного капітального ремонту та реконструкції, зокрема: *155 зрошувальних і дренажних насосних станцій; 38 головних водозабірних споруд із джерел зрошення; 451,6 км постійної зрошувальної мережі, в тому числі: 159,8 км каналів; 122,1 км лоткової мережі та 169,7 км трубопроводів; 126 точок водовиділу зрошувальної мережі.*

Значна зношеність водогосподарської системи (канали, трубопроводи, інші гідротехнічні споруди) спричиняє велику кількість аварій та різноманітних поломок, наслідком чого є втрати води, часу і бюджетних коштів, що робить експлуатацію державних меліоративних систем неефективною. Так, водогосподарськими організаціями Одеської, Миколаївської та Херсонської областей на ліквідацію 849 аварій на міжгосподарських трубопроводах у 2015–2017 роках витрачено коштів державного бюджету за КПКВК 2407050 в сумі 668,5 тис. грн, при цьому втрати води в результаті аварій становили 605,9 млн м³ розрахунковою вартістю 727,1 млн гривень¹⁶.

¹⁶ Середня вартість 1 м³ води для поливу, за даними водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, становить 1,2 грн (1,2 грн*605,9 млн м³=727,1 млн гривень).

- **Низький рівень забезпечення дощувальними машинами**

Проведеним аудитом встановлено, що наявні зрошувальні системи Одеської, Миколаївської та Херсонської областей повинні обслуговувати 8 987 дощувальних машин (Одеська – 2 312 од., Миколаївська – 2 060 од., Херсонська – 4 615 од.), але в наявності є лише 3 853 од. (Одеська – 310 од., Миколаївська – 223 од., Херсонська – 3 320 од.), або 42,9 відс. проекту. При цьому діючий парк дощувальних машин, вироблених у 60-х роках минулого сторіччя (Фрегат, Днепр, Кубань, Волжанка, ДДА 100МА, ДКШ), є дуже енергоємним та вже давно відпрацював нормативний строк. Придбання користувачами зрошуваних земель нової дощувальної техніки не здійснюється через її високу вартість. Так, вартість дощувальної машини "Фрегат", а також закордонних аналогів "Valley", "Zimatik" сягає до 2,0 млн гривень.

Як наслідок, відсутність необхідної дощувальної техніки є однією з причин того, що не зрошуються 326,8 тис. га земель (в Одеській – 148,6 тис. га, Миколаївській – 111,7 тис. га, Херсонській – 66,5 тис. га), що не дає змоги підвищити урожайність зернових, кормових та овочевих культур.

У зв'язку з викладеним пропонується Кабінету Міністрів України доручити Мінприроди, Мінагрополітики і Міністерству фінансів України щодо внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту Стратегії збереження та розвитку зрошувальних систем та зрошуваних земель в Україні.

При підготовці проекту зазначеної стратегії слід врахувати питання необхідності здійснення: інвентаризації систем зрошення та зрошувальних земель; оцінки стану їх фактичної придатності до використання та економічності доцільності відновлення до стану належного використання; визначення додаткових джерел та обсягів фінансування заходів із збереження та розвитку зрошувальних систем та зрошуваних земель в Україні.

4. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА РОЗВИТОК ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЗАХИСТ ВІД ШКІДЛИВОЇ ДІЇ ВОД

Питання забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, у тому числі тих, що користуються привізною водою, розбудова та утримання у функціональному стані системи протипаводкового захисту і розвитку меліорації земель залишаються невирішеними. В результаті зростають ризики виникнення надзвичайних ситуацій, знижується якість води та зменшуються обсяги виробництва сільськогосподарської продукції, а отже, виникають загрози національної та продовольчої безпеки країни.

Проведеним аудитом встановлено, що:

- Мешканці сільських населених пунктів Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, через відсутність фактичних джерел та обсягів фінансування, недостатньо забезпечені централізованим питним

водопостачанням. Населення цих областей, переважно південних районів, користуються підземною та привізною водою, яка здебільшого не відповідає вимогам за показниками якості ДСанПіН 2.2.4-171-10.

Проведеним аудитом встановлено, що в Одеській області централізоване питне водопостачання відсутнє у 483 сільських населених пунктах (43 відс. загальної кількості), а 162 (14,4 відс.) користуються привізною водою (з них у сільських населених пунктах південних районів Одеської області централізоване водопостачання відсутнє у 135 та 59 користуються привізною водою). У Миколаївській області – централізоване питне водопостачання відсутнє у 372 сільських населених пунктах (42 відс. загальної кількості) та у Херсонській – у 98 (15,0 відс. до їх загальної кількості). В результаті водопостачання базується переважно на підземних водах, при тому, що їх ресурс обмежений, а якість не відповідає вимогам за показниками ДСанПіН 2.2.4-171-10.

Незважаючи на те, що з 2000 року в Україні діяли державні програми, а саме, Комплексна програма першочергового забезпечення сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, централізованим водопостачанням у 2001–2005 роках і прогноз до 2010 року та Державна цільова соціальна програма першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, на період до 2010 року та діє Загальнодержавна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року, яка передбачає виконання відповідних заходів, це питання в сільських населених пунктах Одеської, Миколаївської та Херсонської областей до теперішнього часу потребує вирішення.

Так, в Одеській області майже 20 років тому передбачалось здійснити будівництво Кілійського та Татарбунарського групових водопроводів з метою забезпечення питною водою 27 населених пунктів Кілійського району, 36 – Татарбунарського району. Фактично, у 2001–2011 роках проведено будівництво I черги Кілійського і Татарбунарського групових водопроводів, у результаті чого забезпечено питною водою лише 6 із 27 населених пунктів Кілійського району та 4 із 36 Татарбунарського району. З 2011 року будівництво Кілійського та Татарбунарського групових водопроводів припинено. Як наслідок, зазначені об'єкти на сьогодні рахуються на балансі Одеської ОДБВО як "недобудови" (Кілійський груповий водопровід вартістю 23,1 млн грн та рівнем будівельної готовності 23,2 відс., Татарбунарський – 3,9 млн грн та 5,2 відс.), при цьому кошти на завершення їх будівництва з 2011 року не виділялись.

Аналогічна ситуація склалась і на території Миколаївської та Херсонської областей.

Так, „Казанківський груповий водопровід. I черга” (введений в експлуатацію у 1996 році) за проектом мав забезпечувати 79 сільських населених пунктів Казанківського та Новобузького районів Миколаївської області з перспективою подачі питної води в Березнегуватський район. Фактично, на сьогодні водопровід забезпечує жителів лише 11 населених

пунктів Казанківського району Миколаївської області, будівництво розвідних мереж у населених пунктах не закінчене, а вже існуючі розвідні та магістральні мережі потребують заміни.

Іванівський груповий водопровід за проектом передбачав забезпечення централізованим водопостачанням 19 сільських населених пунктів Іванівського та два населені пункти Нижньосірогозького районів Херсонської області. Фактично, водопровід забезпечує централізованим водопостачанням населення дев'яти сіл Іванівського району Херсонської області.

У зв'язку з викладеним та з урахуванням як соціального змісту поставленого питання, так і факту зростання темпів фізичної зношеності потужностей водопроводів над динамікою їх оновлення і розвитку, пропонується Кабінету Міністрів України доручити Мінприроди і Міністерству фінансів України в частині внесення на розгляд Кабінету Міністрів України пропозицій, узгоджених з обласними державними адміністраціями, щодо визначення додаткових джерел та обсягів фінансування заходів із забезпечення централізованим питним водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою.

- **Заходи водогосподарських організацій щодо енергозбереження є недостатніми, що не дає можливості зменшити видатки державного бюджету майже на 25 млн грн щорічно.**

Проведений аудит засвідчив, що протягом 2015–2017 років водогосподарськими організаціями Одеської, Миколаївської та Херсонської областей здійснювались заходи з енергозбереження, які базувалися на впровадженні багатотарифних лічильників, за допомогою яких можна здійснювати облік електроенергії в нічну частину доби, коли її вартість найнижча, а отже, нижчі і витрати на перекачування води та зрошення. Разом з тим заходи забезпечувались на недостатньому рівні.

Так, в Одеській області зі 103 працюючих насосних станцій багатотарифні лічильники встановлені на 67, тобто 35 відс. працюючих насосних станцій не мають відповідних лічильників. У Миколаївській області – із 35 працюючих насосних станцій багатотарифні лічильники встановлені на 18, тобто 48,7 відс. працюючих насосних станцій не мають лічильників. В Херсонській – 15,0 відс. працюючих насосних станцій не мають лічильників. За даними водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, які були об'єктами аудиту, це не дало змоги зекономити понад 70 млн гривень. *У той же час у результаті встановлення багатотарифних лічильників у цих організаціях економія платежів за використану електроенергію у 2015–2017 роках становила 224,1 млн гривень¹⁷.*

За інформацією водогосподарських організацій, які були об'єктами аудиту, для встановлення багатотарифних лічильників на всіх працюючих

¹⁷ У водогосподарських організаціях Одеської області – 84,3 млн грн, Миколаївської – 37,7 млн грн, Херсонської – 102,1 млн гривень.

насосних станціях Одеської, Миколаївської та Херсонської областей необхідно майже 10,0 млн грн, що дасть змогу економити в середньому до 25,0 млн грн щорічно.

Аналогічна ситуація спостерігається і щодо забезпеченням обліку витрат води. Через відсутність приладів обліку води, водогосподарські організації використовують атестований непрямий метод (*згідно з яким виміри проводяться шляхом підрахунку часу роботи насосного агрегата та кількістю витраченої електроенергії або активною потужністю двигуна*), що не сприяє об'єктивному обліку води та, відповідно, обліку реальних витрат на її подачу споживачам.

Зокрема, в Одеській області лише 51 з 103 працюючих насосних станцій обладнані ультразвуковими витратомірами, в Миколаївській – 23 із 35 та Херсонській – 178 із 195.

У зв'язку з викладеним пропонується Мінприроди, Держводагентству та об'єктам контролю активізувати роботу в частині здійснення водогосподарськими організаціями заходів з енергозбереження шляхом впровадження багатотарифних лічильників та ультразвукових витратомірів.

• Насосно-силове обладнання, встановлене понад півсторіччя тому, морально застаріле та має майже 100-відсоткову зношеність, відповідно, експлуатаційний ресурс обладнання давно вичерпаний. Водогосподарськими організаціями Одеської, Миколаївської та Херсонських областей упродовж останніх трьох років кошти за КПКВК 2407050 у сумі 30,7 млн грн спрямовано на утримання 266 насосних станцій, які понад 10 років не функціонують та не задіяні в меліорації. Зростають випадки крадіжок елементів зрошувальних систем.

Проведений аудит засвідчив, що із наявних на балансі водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської та Херсонської областей 2260 насосно-силових агрегатів та 792 од. трансформаторного обладнання упродовж останніх трьох років не використовується 1401 од. (62,0 відс.) та 412 од. (52,0 відс.) відповідно.

Так, на території Одеської області із 244 насосних станцій 141 од. не функціонує (57,8 відс. загальної кількості), у Миколаївській – із 116 не функціонує 81 (69,8 відс.) та Херсонській – із 273 не працює 44 (16,1 відсотка).

Водогосподарськими організаціями досліджуваних областей заходи з консервації меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури на площах, які тривалий період не включались до плану поливу та не будуть використовуватись в подальшому, фактично виконувались частково, що *не узгоджується з Положенням про консервацію меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури¹⁸ та Положенням*

¹⁸ Затверджене наказом Держводгоспу від 20.06.2008 № 139, зареєстрованим у Мін'юсті 01.09.2008 за № 797/15488, та є обов'язковим для державних водогосподарських організацій, що належать до сфери управління Держводагентства України (був чинним до 01.09.2017).

*про консервацію та розконсервацію меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури*¹⁹.

Як наслідок, із 266 насосних станцій, що не використовуються, консервацію проведено на 131 насосній станції (витрати на консервацію становили 156,6 тис. грн), отже, на 50,8 відс. насосних станцій (135 од.) до теперішнього часу консервацію не проведено.

В результаті крадіжок у 2015–2017 роках елементів водогосподарських систем, які перебувають на балансі водогосподарських організацій Одеської, Миколаївської та Херсонської областей (частини трубопроводів, плити каналів, двигуни, трансформатори, електролічильники, кабель тощо), протяжність меліоративної системи скоротилась на 460 метрів, виведено з ладу 68 од. насосно-силового обладнання та пошкоджено 896 метрів електромереж, сума нанесених державі збитків через численні випадки крадіжок майна становила 5,4 млн гривень²⁰.

За фактами крадіжок майна водогосподарських організацій матеріали передано до правоохоронних органів, за результатами розгляду яких порушено кримінальні провадження, однак багатомільйонні збитки державі не відшкодовуються.

Так, із 81 відкритого кримінального провадження, винні особи встановлені лише по 12, обсяг відшкодованих збитків становив 110,7 тис. грн (по Одеській – 0,6 тис. грн, Миколаївській – 14,2 тис. грн, Херсонській – 95,9 тис. грн), або лише 2,0 відс. суми завданих державі збитків. Щодо решти 69 кримінальних проваджень винних осіб не встановлено, збитки державі в сумі 5,3 млн грн не відшкодовано до теперішнього часу.

У зв'язку з викладеним пропонується Мінприроди, Держводагентству і водогосподарським організаціям провести інвентаризацію систем зрошення та оцінити стан їх фактичної придатності до використання та економічної доцільності відновлення до стану належного використання.

Крім того, з метою запобігання крадіжкам майна водогосподарських організацій, рекомендувати Мінприроди внести на розгляд Кабінету Міністрів України узгоджені з Міністерством внутрішніх справ України пропозиції щодо посилення контролю за збереженням державного майна та посилення відповідальності за нанесення збитків державі.

• Значний рівень зношеності автотранспортної техніки та механізмів (87–99 відс.) не дає змоги водогосподарським організаціям використовувати її в повному обсязі, що призводить до тривалих простоїв та спрямування коштів державного бюджету на їх поточний ремонт, впливає на рівень зайнятості працюючих у водогосподарських організаціях.

¹⁹ Затверджене наказом Мінприроди від 24.07.2017 № 276, зареєстрованим у Мін'юсті 14.08.2017 за № 1002/30870, та є обов'язковим для державних водогосподарських організацій, що належать до сфери управління Держводагентства України.

²⁰ Інформація надана об'єктами аудиту під час проведення контрольних заходів.

Проведений аудит засвідчив, що водогосподарськими організаціями Одеської, Миколаївської та Херсонської областей у 2015–2017 роках із наявних у них на балансі 1475 од. техніки не використовується понад п'ять років 498 од. (33,8 відсотків). Водночас, через тривалість ремонтів та простоїв, коефіцієнт використання решти 977 од. становить лише 46,4 відсотка. При цьому витрати коштів державного бюджету на поточний ремонт техніки становили 13,5 млн гривень.

У зв'язку з викладеним пропонується Мінприроди, Держводагентству та об'єктам контролю провести інвентаризацію наявних автотранспортної техніки та механізмів, і в установленому порядку вжити відповідних заходів щодо належного та ефективного їх використання.

• Недостатність проведених водогосподарськими організаціями заходів щодо реєстрації прав на об'єкти нерухомості та земельні ділянки створює ризики втрат державного майна.

Проведений аудит засвідчив, що станом на 01.01.2018 в оперативному користуванні (управлінні) водогосподарських організацій досліджуваних областей перебували 27,6 тис. га земельних ділянок (Одеська область – 4,5 тис. га, Миколаївська – 5,5 тис. га, Херсонська – 17,6 тис. га), з яких на 7,7 тис. га (майже 30 відс.) не проведено державну реєстрацію речових прав (Одеська область – 0,6 тис. га, Миколаївська – 2,4 тис. га, Херсонська – 4,7 тис. гектарів). Крім того, за бухгалтерським обліком на субрахунок 101 „Земельні ділянки” земля площею 7,7 тис. га, яка використовується водогосподарськими організаціями, не обліковувалась. *Експертна грошова оцінка земельних ділянок площею 7,7 тис. га, з метою відображення вартості земельної ділянки та права користування земельною ділянкою у бухгалтерському обліку, не проводилась.* При цьому статтею 13 Закону України від 11.12.2003 № 1378-IV "Про оцінку земель" визначено, що експертна грошова оцінка земельних ділянок проводиться у разі відображення вартості земельних ділянок та права користування земельними ділянками у бухгалтерському обліку відповідно до законодавства України.

Також водогосподарські організації використовують 10 227 будівель та споруд *без проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, що не узгоджується з вимогами статей 4 та 5 Закону України „Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень”.*

Слід додати, що частина майнового комплексу Управління Північно-Кримського каналу розташована на території Республіки Крим та обліковується на балансі Управління Північно-Кримського каналу в кількості 1 062 од. на загальну суму 189,0 млн грн (земельні ділянки площею 1774,33 га, багаторічні насадження – 656,3 га, 315 будинків та споруд, 87 транспортних засобів, 611 машин та обладнання, 49 од. інструментів, приладів, інвентарю). Однак *з боку Управління Північно-Кримського каналу відсутня будь-яка можливість для вжиття своєчасних заходів щодо збереження майна та недопущення зловживань ним.*

Крім того, через анексію АР Крим, Управління Північно-Кримського каналу втратило контроль над руслом каналу довжиною майже 300 км (75,0 відс. загальної довжини), в результаті чого було порушено відпрацьований роками режим роботи Північно-Кримського магістрального каналу. Як наслідок, водозабір головної споруди Північно-Кримського каналу становить у середньому 40-45 м³/с при проектному 294 м³/с, швидкість води зменшилася з 0,56 до 0,25 м/с, що призвело до порушення рівневого режиму каналу, активного заростання рослинністю русла магістрального каналу.

На теперішній час, слідчим відділом головного управління Національної поліції в АР Крим та м. Севастополі здійснюється досудове розслідування по кримінальному провадженню № 42016010000000261 від 29.11.2016 відносно невстановлених представників, які з метою перешкоджання нормальній роботі підприємства незаконно захопили земельні ділянки, будинки та споруди, будівлі виробничого призначення, лінії електрозв'язку, газопроводи, трубопроводи, водопроводи, гідротехнічні споруди, транспортні засоби, матеріальні цінності (у тому числі машини та обладнання, інструменти, інвентар, інші необоротні матеріальні активи) Управління Північно-Кримського каналу.

У зв'язку з викладеним, пропонується Мінприроди, Держводагентству та об'єктам контролю активізувати роботу в частині здійснення водогосподарськими організаціями державної реєстрації прав на нерухоме майно та земельні ділянки, а також проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок з відображенням їх балансової вартості у бухгалтерському обліку.

Член Рахункової палати

В. П. Богун

Додаток

Рівень забезпечення видатків на захист від шкідливої дії вод та розвиток водного господарства на території Одеської, Миколаївської і Херсонської областей у 2015–2017 роках

тис. грн

Роки	КПКВК	Потреба в коштах	Затверджені бюджетні асигнування	Відсоток забезпечення	Касові видатки	Відсоток до асигнувань
Одеське обласне управління водних ресурсів						
2015	КПКВК 2407050					
	всього	176 124,4	140 125,0	79,6	138 967,5	99,2
	загальний фонд	147 025,9	93 061,4	63,3	92 999,9	99,9
	спеціальний фонд	29 098,5	47 063,6	161,7	45 967,6	97,7
2016	КПКВК 2407050					
	всього	226 503,2	142 839,0	63,1	141 298,3	98,9
	загальний фонд	189 480,4	96 216,9	50,8	96 137,7	99,9
	спеціальний фонд	37 022,8	46 622,1	125,9	45 160,6	96,9
2017	КПКВК 2407050					
	всього	244 698,4	192 162,9	78,5	190 870,8	99,3
	загальний фонд	194 848,9	138 916,9	71,3	138 915,0	99,9
	спеціальний фонд	49 849,5	53 246,0	106,8	51 955,8	97,6
Разом КПКВК 2407050		647 326,0	475 126,9	73,4	471 136,6	99,2
Херсонське обласне управління водних ресурсів						
2015	КПКВК 2407050					
	всього	449 443,6	314 751,8	70,0	518 276,7	164,7
	загальний фонд	313 404,3	128 375,9	41,0	128 369,8	99,9
	спеціальний фонд	186 039,3	186 375,9	100,2	389 906,9	209,2
2016	КПКВК 2407050					
	всього	669 519,6	416 140,5	62,1	539 048,3	129,5
	загальний фонд	386 869,6	133 490,5	34,5	133 490,5	100,0
	спеціальний фонд	282 650,0	282 650,0	100,0	405 557,8	143,5
2017	КПКВК 2407050					
	всього	711 490,6	496 783,1	69,8	839 465,8	169,0
	загальний фонд	406 868,6	192 161,1	47,2	192 160,9	99,9
	спеціальний фонд	304 622,0	304 622,0	100,0	647 304,9	212,5
Разом КПКВК 2407050		1 880 453,8	1 227 675,4	65,3	1 896 790,8	154,5
Дунайське басейнове управління водних ресурсів						
2015	КПКВК 2407050					
	всього	11 688,9	6 218,8	53,2	6 128,0	98,5
	загальний фонд	11 448,8	5 918,5	52,0	5 862,0	99,0
	спеціальний фонд	240,1	300,3	125,1	266,0	88,6
	КПКВК 2407070					
	всього	0	200,0	0	200,0	100,0
	загальний фонд	0	0	0	0	0
	спеціальний фонд	0	200,0	0	200,0	100,0
2016	КПКВК 2407050					
	всього	17 038,2	9 084,5	53,3	9 032,5	99,4
	загальний фонд	16 798,2	6 405,7	38,0	6 372,7	99,0
	спеціальний фонд	240,0	2678,8	1116,2	2 659,8	99,2

Роки	КПКВК	Потреба в коштах	Затверджені бюджетні асигнування	Відсоток забезпечення	Касові видатки	Відсоток до асигнувань
2017	КПКВК 2407050			31,0		
	всього	32 265,7	10 005,1	31,0	10 004,7	99,9
	загальний фонд	31 996,6	9 806,2	73,9	9 804,8	99,9
	спеціальний фонд	269,1	198,9		199,9	100,5
	Разом	60 992,8	25 508,4	41,8	25 365,2	99,4
	КПКВК 2407050	60 992,8	25 308,4	41,5	25 165,2	99,4
	КПКВК 2407070	0	200,0	0	200,0	0
Південно-Бузьке басейнове управління водних ресурсів						
2015	КПКВК 2407050					
	всього	91 316,0	68 267,5	74,5	67 322,6	98,6
	загальний фонд	77 916,0	48 931,6	62,8	48 745,8	99,6
	спеціальний фонд	13 400,0	19 335,9	144,3	18 576,8	96,1
2016	КПКВК 2407050					
	всього	121 698,2	71 481,2	58,7	71 023,5	99,4
	загальний фонд	107 898,0	49 490,3	45,9	49 362,3	99,7
	спеціальний фонд	13 800,2	21 990,9	159,3	21 661,2	98,5
2017	КПКВК 2407050					
	всього	126 075,9	104 352,0	82,8	103 750,9	99,4
	загальний фонд	112 475,7	70 555,2	62,7	70 444,5	99,8
	спеціальний фонд	13 600,2	33 796,8	248,5	33 306,4	98,5
	Разом КПКВК 2407050	339 090,1	244 100,7	72,0	242 107,0	99,1
Управління Головного Каховського магістрального каналу						
2015	КПКВК 2407050					
	всього	287 747,0	301807,6	104,9	258 650,1	85,7
	загальний фонд	154 982,9	25338,9	16,3	25 338,9	100,0
	спеціальний фонд	132 764,1	276468,7	208,2	233 311,2	84,4
2016	КПКВК 2407050					
	всього	424 472,2	342 147,1	80,6	284 554,2	83,2
	загальний фонд	233 802,6	26 117,5	11,2	26 109,9	100,0
	спеціальний фонд	190 669,5	316 029,6	165,7	258 444,3	81,8
2017	КПКВК 2407050					
	всього	462 640,0	497 538,9	107,5	411 872,3	82,8
	загальний фонд	244 071,4	36 028,5	14,8	36 026,1	100,0
	спеціальний фонд	218 568,6	461 510,4	211,2	375 846,2	81,4
	Разом КПКВК 2407050	1 174 859,2	1 141 493,7	97,2	955 076,6	83,7
Управління Північно-Кримського каналу						
2015	КПКВК 2407050					
	всього	88 580,5	19 098,1	21,6	19 064,5	99,8
	загальний фонд	86 192,5	12 048,8	14,0	12 033,32	99,9
	спеціальний фонд	2 388,0	7 049,3	295,2	7 031,14	99,7
2016	КПКВК 2407050					
	всього	67 359,5	20 439,7	30,3	20 297,9	99,3
	загальний фонд	61 934,1	11 298,5	18,2	11 156,7	98,7
	спеціальний фонд	5 425,4	9 141,2	168,4	9 141,1	99,9
2017	КПКВК 2407050					
	всього	78 250,4	29 860,1	38,1	29 856,8	99,9
	загальний фонд	72 260,0	16 221,2	22,4	16 217,9	99,9
	спеціальний фонд	5 990,4	13 638,9	227,7	13 638,9	100,0
	Разом КПКВК 2407050	234 190,3	69 397,2	29,6	69 219,1	99,7

Роки	КПКВК	Потреба в коштах	Затверджені бюджетні асигнування	Відсоток забезпечення	Касові видатки	Відсоток до асигнувань
Управління каналів Інгулецької зрошувальної системи						
2015	КПКВК 2407050	68 677,8	39 426,0	57,4		
	всього			47,0	39 201,4	99,4
	загальний фонд	63 748,7	29 990,0	191,4	29 980,3	99,7
	спеціальний фонд	4 929,1	9 436,0		9 221,1	97,7
2016	КПКВК 2407050	72 680,4	46 406,7	63,9		
	всього			49,4	45 910,5	98,9
	загальний фонд	67 678,9	33 443,4	259,2	33 432,4	100,0
	спеціальний фонд	5 001,5	12 963,3		12 478,0	96,5
2017	КПКВК 2407050	77 012,4	66 840,2	86,8		
	всього			52,0	66 822,1	100,0
	загальний фонд	71 022,0	36 997,1	498,2	36 997,1	100,0
	спеціальний фонд	5 990,4	29 843,1		29 825,0	100,0
Разом КПКВК 2407050		218370,6	152672,9	69,9	151933,9	99,5
ДП "Одеська об'єднана дирекція будівництва водогосподарських об'єктів"						
2015	КПКВК 2407070	143 043,5	44 672,0	31,2		
	всього			31,2	38 831,2	86,9
	загальний фонд	143 043,5	44 672,0	0	38 831,2	86,9
	спеціальний фонд	0	0	0	0	0
2016	КПКВК 2407070	20 400,0	15 640,0	76,7		
	всього			76,7	12 352,3	79,0
	загальний фонд	20 400,0	15 640,0	0	12 352,3	79,0
	спеціальний фонд	0	0	0	0	0
2017	КПКВК 2407120	28 000,0	28 000,0	100,0		
	всього			100,0	27 474,0	98,1
	загальний фонд	28 000,0	28 000,0	0	27 474,0	98,1
	спеціальний фонд	0	0	0	0	0
	КПКВК 2407800	0	0	0	0	0
	всього	0	0	0	0	0
	загальний фонд	0	0	0	0	0
	спеціальний фонд	0	0	0	0	0
Разом		191 443,5	88 312,0	46,1	78 657,5	89,1
КПКВК 2407070		163 443,5	60 312,0	36,9	51 183,5	84,7
КПКВК 2407120		28 000,0	28 000,0	100,0	27 474,0	98,1
КПКВК 2407800		0	0	0	0	0
Всього видатків за 2015-2017 роки		4 746 726,3	3 424 287,2	72,1	3 560 286,7	104,0
КПКВК 2407050		4 555 282,8	3 335 775,2	73,2	3 481 429,2	104,4
КПКВК 2407070		163 443,5	60 512,0	37,0	51 383,5	84,9
КПКВК 2407120		28 000,0	28 000,0	100,0	27 474,0	98,1
КПКВК 2407800		0	0	0	0	0